

განვითო ბეჭრის „კულტი“ ერთი

პირი

ორგანიზაცია

როცხუანი

არასერი

ფასი 60 თერი

N 98 (1124) 5 - 6 ოქტომბერი, 2015 წელი

ნიკო ცალიქაშვილი პრეზიდენტის გადაიციქა?

რაფომ გადადო საღამური
გვერდები, რას საქმიანობდა
აშშ-ში და რა მიზნით
გაბრუნდა საქართველოში
ცნოთ „საუნჯის“ წევრი

საქართველოს პრემიერის
გზავნილები მსოფლიოს

გვ. 5-6

„ქალ ყავარჯეოს
შევაგროვებთ, უაცხლს
თავისილებათ და უარღავეთის
ნიც კოშოცე შემოვასდებით!“

გვ. 12

აფხაზეთის ომის ამჟღაფი
ფეხბურთელები სახელმწიფოსგან
დახმარებას ითხოვენ

ვარს „ნერუმილოვკიანი ზონდერაბი“

გვ. 13

კაციანის ჩრდილი
ნოგორ კეთვებოდა თვეში
10 ათასი ღოღანი სპეცსაშვით

მარისანას მოხავისთვის აღავიანს აღარ დაიჭარა!

ნებაღართულია
თუ არა ქუჩაში
„ბაღახის“ მონევა
და რა შემთხვევაში
დაჯანიმდება პირი

სახელმწიფო
ნაკომომხმარებელთა გვ. 3
მიმართ პოლიციას ცვლის

ირაკლი ღარიბაშვილია
გაერო-ს ტრიბუნილან
აფხაზებსა და რსებს მიმართა

გვ. 4

საქართველოს პრემიერის
გზავნილები მსოფლიოს

„ჩვენი კულტურა, ისტორია და
რელიგია ყველაზე მატერიალური
სწორები ევროპულ რჯახში იქნება!“

გვ. 11

რას ნიშნავს ევროპასთან
უვიზო მიმოსვლა და რას
ითხოვს ევროკავშირი ქართველი
მენარმეებისგან – ექსკლუზიური
ინფერვიუ სახელმწიფო
მინისტრ ღავით გაერაპესთან

მარიამ გულაძეს სახელი
ქადაგის სამსახურის მიერ

არა კალეობა

გვ. 7-10

მარისუანას მოხვევისთვის კლამის კლარიფირება!

ნინო კომაჩიძე

599-95-33-16

29 სექტემბერს, პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა მარისუანას მცირე ღონისძიებით მოხმარებისთვის განსაზღვრული სანქციების ჩამონათვალიდან „თავისუფლების აღკვეთის“ ამოღებას მხარი დაუჭირა. ამის გამო სოციალურ ქსელებსა თუ საზოგადოების გარკვეულ ნაწილში ნარკოტიკის ლეგალიზებისა და სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლიდან პატიმრობის გამოყენების სრულად ამოღებაზე ცრუ მოლოდინ გაჩნდა... საქმე ეხება გოგა ხაჩიძის მიერ ინიცირებულ ცვლილებას, რომლის მიხედვითაც, მსუბუქი ნარკოტიკის მცირე დოზით მოხმარების გამეორების შემდეგ, პირს არ დაპატიმრებენ, ადმინისტრაციულ ჯარიმას კი რამდენიმე ასეული ლარით შეამცირებენ.

ყოფილმა ნაციონალმა იურიდიულ და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის ინიციატივა რო კანონში ცვლილების სახით ნარედფინა. ცვლილებები „სისხლის სამართლის კოდექსის“ და „ადმინისტრაციულ სამართლად ღვევათა კოდექსის“ შედის. ინიციატივის მმართვის პრინციპისას, რომ მარისუანას მცირე ღონისძიებით განხმეულებით მოხმარების სისხლის სამართლის დანაშაულად რჩება, თუმცა პირს სანქციის სახით, თავისუფლების აღკვეთაზე აღარ დაპატიმრებენ. კანონპროექტის მიხედვით, გადაიხებულა და კისრუბული ჯარიმების იღენობაც. დღეს მოქმედი კანონით, კანაფისა და მარისუანას გასაღების მიზნის გარეშე, მცირე ღონისძიებით უკანონი შეძენა, შენახვა, ან ექმის დაინშაულების გარეშე პირველ ჯერზე მოხმარება სისხლის სამართლის დანაშაული ისედაც არ გახლავთ და ადმინისტრაციულ სამართლად ღვევად ითვლება. იგივე ქმედების განმეორებით ჩადენა კი პირს უკვე სისხლისამრთლებრივ პასუხისმგებლობას აეისრებს და დაპატიმრებასაც ითვალისწინებს. „ოცნების“, ნაციონალებისა და დამოუკიდებელმა დეპუტატებმა მხარი სწორედ ამ პუნქტის შეცვლასა და პატიმრობის ნაცვლად, კვლავ ჯარიმის გადახდას დაუჭირეს... გოგა ხაჩიძის ინიციატივა რამდენიმე ნარკოტიკულ საშუალებაზე — კანაფი, კანაფის ექსტრაქტისა და ნაყენზე, ასევე გამომშრალი ან ნედლ მარისუანაზე გავრცელდება. ამ მსუბუქი ნარკოტიკების შეძენა ან შენახვა კი პირველ ჯერზე, პირს, ადმინისტრაციულ ჯარიმის სახით, 500-ის ნაცვლად, 100 ლარი დაუჯდება, მეორე ჯერზე — 300. როგორც ცვლილებათა პაკეტის მესვეურებმა აღნიშნეს, კანონპროექტის მთავარი მიზანი იყო პრინციპი „არ დაიჭირო“, რასაც საზოგადოების მინიშვნელოვანი ნაწილი დიდი ხნის განმავლობაში ითხოვდა.

სხვათა შორის, ნარკომობმარებელთა მიმართ კანონის ლიბერალიზება ჯერ კიდევ 2009 წლიდან უნდა დაწყებულიყო, თუმცა საქმე გაფანურდა. ამის შემდეგ, სისხლის სამართლის კოდექსში გარკვეული ცვლილებები შევდა, რომელთა მიხედვითაც, ნარკოტიკულ საშუალების შენახვა-შეძენა-დამზადება-მომზადება გასაღებისგან გაიმიჯან. ზემოხსენებული ცვლილებებით, რომელთაც პარლამენტი დიდი ალბათობით დაამტკიცეს, ხელუხლებელი რჩება კანონის ნანილი, რომელიც ნარკოტიკის გასაღებას შეხება. კანონი ნარკომაღსაღებელთათვის არ იცვლება! ნარკოტიკული საშუალების გაყიდვა კვლავ სისხლის სამართლის დანაშაულად რჩება და პატიმრისთვის ისჯება. ნარკომდებილი ცვლილება სისხლის სამართლის კოდექსის 273-ე მუხლის დეკრიმინალიზებას შეხება, რომლის მიხედვითაც, პირადი მოხმარებისთვის ნარკოტიკული საშუალებების, მისი ანალოგის ან პრეკურსორის მცირე ღონისძიებით

ნებადართულია თუ არა ქუჩაში „ბაღახის“ მონევა და ნაშემთხვევაში დაგარიმდება მარკომარების პირი — სახელის სახელში შესახებ კანონშიც ცვლილებები შედის. საქართველოს შემთხვევაში და სამართლის გამოცემული ბრძანებით, პოლიციელთა ხშირად არცუ „გონივრული ექვების“ საფუძველზე ადამიანებს „პროცედურული ომი“ აღარ ემუქრება და მათი შემონიშებასაც მხოლოდ მოსამართლის ჩარევებს შედეგად შეძლებენ. ცვლილები შედის ნარკოტიკული საშუალების ანდა ფისიკოპროცესული ნივთიერების მოხმარების ფაქტის დადგენის მიზნით, პირის გამოსაკვლევად წარდგენის ინსტრუქციაშიც. ადმინისტრაციულ სამართლად ღვევათა კოდექსის 45-ე მუხლის მიხედვით, პირის საექსპერტო დანესებულებაში გამოსაკვლევად წარდგენის უფლება პატრულს, კრიმინალურ პოლიციას, შე სამინისტროს გენერალურების, მიგრაციის დეპარტამენტს, დაცვის პოლიციის დეპარტამენტს, სასაზღვრო პოლიციასა და სამინისტროს სხვადასხვა ტერიტორიულ ირგანოებზე მყოფ უფლებამოსილ მოსამაცხურებებს აქვთ. იცვლება მოქალაქეების ე.ნ. ნარკოტიკესტზე იძულებით წაყვანის წესები და ამის შემდეგ, შე თანამშრომელი პირს შემონმებაზე წაიყვანს, თუკი:

1. თავად შეესწრება ნარკოტიკული საშუალების მოხმარების ფაქტს.

2. პირი ცდილობს მიმალვას ან თავს არიდებს კანონიერი მოთხოვნის შესრულებას.

3. თუ არასებოს ოპერატიკულ-სამძებრო ან ფარული საგამოძიებო მოქმედების შედეგად მოპოვებული ინფორმაცია პირის შესახებ, „112-ში შესული შეტყობინება, ან უშუალოდ პოლიციისთვის პირდაპირი შეტყობინება, რომ პირი ზემოქმედების ქვეშ იმყოფება. გამოსაკვლევად წარდგენის პროცედურის ძირითადი არსია საეთია:

1. შე თანამშრომელი სთავაზოს პირს, წეაბყოფლებით დათანხმდეს საექსპერტო დანესებულებაში გამოსაკვლევად გადაყვანაზე.

2. თანამშრომელი ვალდებულია, განუმარტოს პირს, რომ გამოკვლევა ტარდება სახელმიწოდებელ ხარჯზე.

3. თუ პირი უარს აცხადებს საექსპერტო დანესებულებაში წებაყოფლებით გადაყვანაზე, თანამშრომელს მისი დაკავება და გამოკვლევაზე იძულებით წაყვანა შეუძლია.

ეს გადაწყვეტილება შეს-მა მერე მიღო, რაც „გონივრული ეჭვის“ საფუძველზე, შემონმებული, პირობითად, ყოველი 100 ადამიანიდან მთლიოდ 30-ს დაუდგინდა ნარკომობმარება, თუმცა მაღლობა მანც ევროკავშირის უნდა გადავაზადოთ, რადგან კანონში ცვლილების შეტანა „კანონპროექტის მიზანში“ ასეა ახსნილი: „კანონპროექტის მიღების აუცილებლობა გამომდინარეობს ეპროკომისის 2015 წლის 8 მაისის ანგარიშიდან, რომელიც ვიზალურალიზაციის სამოქმედო გეგმას ეხება. ამ ანგარიშის თანახმად, მნიშვნელოვანია, ადამიანის არანგაბყოფლითი ნარკოლოგიური შემონმებასა და დაუშვებელის ითვალისწინებს. „ოცნების“, ნაციონალებისა და დამოუკიდებელმა დეპუტატებმა მხარი სწორედ ამ პუნქტის შეცვლასა და პატიმრობის ნაცვლად, კვლავ ჯარიმის გადახდას დაუჭირეს... გოგა ხაჩიძის ინიციატივა რამდენიმე ნარკოტიკულ საშუალებაზე — კანაფი, კანაფის ექსტრაქტისა და ნაყენზე, ასევე გამომშრალი ან ნედლ მარისუანაზე გავრცელდება. ამ მსუბუქი ნარკოტიკების შეძენა ან შენახვა კი პირველ ჯერზე, პირს, ადმინისტრაციულ ჯარიმის სახით, 500-ის ნაცვლად, 100 ლარი დაუჯდება, მეორე ჯერზე — 300. როგორც ცვლილებათა პაკეტის მესვეურებმა აღნიშნეს, კანონპროექტის მთავარი მიზანი იყო პრინციპი „არ დაიჭირო“, რასაც საზოგადოების მინიშვნელოვანი ნაწილი დიდი ხნის განმავლობაში ითხოვდა.

კანონში ცვლილების არსი ირიცოდ სიტყვით ასეთია: თუ პოლიციელი დასაბუთებული ეჭვის საფუძველზე აკავებს პირს, რომელმაც მისი აზრით, მოხმარა ნარკოტიკის, პირი კი უარს ამბობს ნარკომენტების ფაქტს, მოხმარების პირობის შეტანის კანონში ასეა ახსნილი: „კანონპროექტის მიღების აუცილებლობა გამომდინარეობს ეპროკომისის 2015 წლის 8 მაისის ანგარიშიდან, რომელიც ვიზალურალიზაციის სამოქმედო გეგმას ეხება. ამ ანგარიშის თანახმად, მნიშვნელოვანია, ადამიანის არანგაბყოფლითი ნარკოლოგიური შემონმებასა და დაუშვებელის ითვალისწინებს. გამოსაკვლევად მიუღიერდება რამდენიმე შეტანი კანონში წეტანის განახენი, პირის არანგაბყოფლობითი შემონმების შესახებ. თუ მოსამართლე მიიჩნევს, რომ პოლიციელის ვარაუდი დაუშვებელის მიღების შეტანის განახენი, პირის არანგაბყოფლობითი შემონმების შესახებ. თუ მოსამართლე მიიჩნევს, რომ პოლიციელის ვარაუდი დაუშვებელია, მშინ პირი დაუშვებელი გეგმის უნდა გათავისებული იყოს, იძულებითი შემონმების გარეშე.

რაც ყველაზე მთავარია, არც ერთი ცვლილება, რომელიც 3 სხვადასხვა კანონში შედის, სულაც არ ნიშნავს ნარკოტიკის ლეგალიზებას და მასთან დაკავშირებული სხვა მუხლების დეკრიმინაციის შეტანის განახენი, პირის არანგაბყოფლობითი შემონმების შესახებ. თუ მოსამართლე მიიჩნევს, რომ პოლიციელის ვარაუდი დაუშვებელია, მშინ პირი დაუშვებელი გეგმის უნდა გათავისებული იყოს მიღების შეტანის განახენი, პირის არანგაბყოფლობითი შემონმების შესახებ, რომლის მიხედვითაც, პირადი მოხმარებისთვის ნარკოლოგიული საშუალებების, მისი

ვაცნ აპლიაშვილი

იყო და არა იყო რა, იყო ერთი ბიჭი, რომელიც სალამურს უკრავდა და... თუ გეორგიათ, რომ არჩილ სულაკაურის ცნობილი ზღაპარი — „სალამურას თავგადასავალი“ უნდა მოგიყვეთ, ცდებით, თუმცა სალამური არა-ჩერებულებრივი ინტერვიუს დღევანდელი გმირის ბიოგრაფიაშიც ზომაზე მეტად ფიგურირებს... უფრო სწორად, კი არ ფიგურირებს, არამედ, ყველაფერი სწორედ სალამურით დაიწყო. დღეს კი, როგორც მითხვა, სალამური გვერდზე დროებით გადაღო და დიდ პოლიტიკაში ჩართვა ერთადერთი მიზნით გადაწყვიტა. რა არის ეს ერთადერთი მიზანი? — აი, ამის გასაგებად ჩემი და ამჟამად სახალხო მოძრაობა მზიური საქართველოს თავკაცის, ნარსულში კი, ცნობილი ტრიო „საუნჯის“ ცნობილი ნევრის, ნიკო ნადირაშვილის სიონის უზოში გამართული დიალოგის, პრაქტიკულად, სტენოგრამა უნდა ნაიკითხოთ.

- ბატონი ნიკო, არაპუნქტუალური ხართ?
- (იცინის) რა თქმა უნდა, არა.
- რა ვიცი, შეხვედრაზე 24 წუთი დაიგვიანეთ...
- ბოდიშ გიხდით... ჩემი ბრალი არაა, „ტრაფიკებია“... როგორც წესი და რიგია, ჯერ ვერ ავენწყვე...
- ქართულ რელობას ვერ მოერგო?
- რას ბრძანებთ, მთელი ცხოვრება ქართულ რეალობას ვარ მორგებული...
- 20-წლიანი განშორების შემდეგ, თბილისი როგორ შეგვდათ?
- დიდი სიყვარულით...
- ხალხზე კი არა, დედაქალაქზე გეკითხებით — არ გეუცხოვათ?
- შენობა-ნაგებობები მეუცხოვა... უგემოვნოდაა და თბილისა არ უხდება. არც ის მომენტია, თავისუფლებს მოედანზე მიწა რომ გაუთხრიათ, ქალაქი ვიპოვეთ. ამდენი წელია, ეს ქალაქი არსებობს და არვის მოსვლია აზრად, გაეთხარა და ეს, თავისთავად, კითხვებს ბადებს.
- პრეზიდენტი რომ გახდებით, ამ „თხრილს“ ამოავსებთ?
- ჯერადოროს პრეზიდენტობაა, სხვა მისით ვარჩამოსული.
- სოციალურ ქსელში პრეზიდენტია პრეზიდენტობაზე აცხადებდით და გადაწყვეტილება უკვე შეცვალეთ?
- საჭირო იყო და ასე ვამბობდი, თორემ სულ სხვა მისით ვარ ჩამოსული.
- რა მისით?
- ჩენე 1991 წლის კონსტიტუცია, ის კონსტიტუცია, რომელიც ქართველ ერს ნაართეს, უნდა აღვადგინოთ.
- თუ ეს მიზანი გაქვთ, თავიდანვე რატომ არ გაამხილეთ?
- არ შეიძლებოდა.
- რატომ, საქართველოში არ ჩამოგიშვებდნენ?
- რა ვიცი...
- ნებან თქვით, ჩენო... ვინ თქვენ?
- ხალხი...
- პრეზიდენტობის კანდიდატობის, ასე ვთქვათ, ავანტიურა რაში დაგჭირდათ?
- ეს ავანტიურა არ იყო...
- ხომ არ შეგაშინეს?
- არა, არა... საპრეზიდენტო არჩევნებში კენჭს აუცილებლად ვიყრი, ოღონდა ამ კი არა, აღდგენილი კონსტიტუციით.
- მხარდამჭერები გყავთ?
- ახლა გამოჩენდება...
- საქართველოში დაბრუნება 27 სექტემბერს, სოხუმის დაცვის დღეს დამთხვევით... ყველაფერი თქვენ „გათვალეთ“ თუ „პიარშიკები“ და მრჩევლები გყავთ?

ნიკო ნერის გვარის პრეზიდენტობა გადაიციქა?

**რაცომ გადაღო საღამური
გვერდე, რას საქმიანობდა
აშშ-ში და რა მიზნით
დაბრუნდა საქართველოში
ცნოი „საუნჯის“ ნევრი**

— მრჩეველი ბევრი მყავს... შეიძლება, თქვენც ჩემი მრჩეველი იყოთ, მაგრამ ამას ვერ გრძნობდეთ. მრჩევლებს თავადვარჩევ, მაგრამ თვითონაც არ იციან...

— ჩემგან რა ჩენევა მიიღეთ?

— პირველად შევხვდით და თუ ვიმეგობრებთ, მერევნახოთ...

— საქართველოში მეტ-ნაკლებად პომპეზურ დაბრუნებაზე დიდხანს ფიქრობდით?

— პირველი დღიდან... მოგეხსენებათ, ტრიო „საუნჯე“ და მთელი ჩენენი ოჯახი აშშ-ში კონცერტებით წავიდა. ისე მოხდა, რომ კონცერტტები გაგვიგრძელეს, მერე, საქართველოში უხერსული სიტუაციები დაინტენდება და რატომდაც იქ შევრჩით — ჯერ ერთი ბავშვი გაჩნდა, მერე მეორე, მესამე, მეორხე...

— ბატონი ნიკო, უხერსული კითხვა უნდა დაგისივათ: მუდმივად პატრიოტიზმით აპელირებთ, მაგრამ მაშინ, როცა თქვენს ქვეყანას უჭირდა — დენი, წყალი და გაზი არ იყო, ადამიანები შიშილობდნენ, რატომ არ დაბრუნდით?

— რომ ჩამოვსულიყავ, დავაპურებდით თუ რა?! თავ ვხედავ, რომ აშშ-ში ხალხი მასიურივად ჩამოდიოდა და ქართველების ნაკადი დღესაც არ წყდება, ყოველდღე, ლუმა-პურის საშოგნელად, სამი-ოთხი ადამიანი ჩამოდის და რომ ეხედავდით, სიტუაცია ძალიან მძიმე იყო, რატომ დაგბრუნდებოდით? რომ არ დაგიმალოთ, დაბრუნებას ნამდგილად ვაპირებდით, მაგრამ ვფიქრობ, ყველაფერი ღვთის ნებით მოხდა...

— ანუ აშშ-ში ღვთის ნებით დარჩით?

— ალბათ...

— საქართველოდან რომ ნახვედით, რამდენი წლის იყავით?

— ახლა 56 წლის ვარ და 20 წელი გამოაკელით...

— აშშ-ს მოქალაქე ხართ?

— არა... შეიძლია, აშშ-ს მოქალაქე დღესაც გავხდე, სტატუ-

სი მაქეს — განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილოდებულ ადამიანებს უფლებას აძლევენ, მუდმივ მაცხოვერებლებად ჩაითვალონ. ამას ათწლიანი ვადა აქვს და როცა ეს ვადა გავა, შევიძლია, გააგრძელონ ან მოქალაქეობა მიიღო... მოქალაქეობა მამაჩემმა მიიღო — ასაკშია და სოციალური დახმარება აქვს...

— საქართველოში მარტო ჩამოხვედით თუ ოჯახის რომელიმე ნევრთან ერთად?

— მარტო...

— რამდენ ხანს დარჩით?

— ვიდრე მიზანს არ მივაღწევთ, აქ ვიქნები და, საერთოდ, საქართველოში დაგრუნდდი!

— ბატონი ნიკო, მართლა გჯერათ, რომ 1991 წლის კონსტიტუციას „დაბრუნებთ“?

— ვინმეს გასჩენია კითხვა, ის კონსტიტუცია რატომ გააჩერეს?

— ამ კითხვაზე პასუხი იცით?

— ბევრი რამ ვიცი, მაგრამ ჯერ ჯერობით თავს შევიდავებ... ბევრი რამის ცოდნა პირობითი. მაინც, რა იცით?

— აშპარაა, რომ ის კონსტიტუცია გააჩერეს...

— იმის თქმა გინდათ, რომ ეს ქართველობასა და ეროვნულობასთან ბრძოლის გამო მოხდა?

— ამაზე ჯერ ვერ გიდასუხებთ... თავისუფლების მოედანზე ოფიციალურად განვაცხადე, რომ...

— მაპატიოთ და, დიდხანიანი დანონსების მიუხედავად, თავისუფლებაზე, როგორც ვიცი, არცოუ ბევრი ხალხი დაგვდათ...

— ხალხის რაოდენობას ჩემთვის მნიშვნელობა არ ჰქონის. სასურველია, უფრო ბევრი ყოფილიყავ, მაგრამ ვიმას ვიტყვა, რაღაც სალაში და რომ ეს მოსულიყავ... მაგრამ ვიტყვა, რაღაც სალაში არ გამოიდიოდა და რომ ეს მოსულიყავ...

— მას ასე გამოიდიოდა და რომ ეს მოსულიყავ... მაგრამ ვიტყვა, რაღაც სალაში არ გამოიდიოდა და რომ ეს მოსულიყავ...

— ამაზე ჯერ ვერ გიდასუხებთ... თავისუფლების მოედანზე ოფიციალურად განვაცხადე, რომ...

— მაპატიოთ და, დიდხანიანი დანონსების მიუხედავად, თავისუფლებაზე, როგორც ვიცი, არცოუ ბევრი ხალხი დაგვდათ...

— ხალხის რაოდენობას ჩემთვის მნიშვნელობა არ ჰქონის. სასურველია, უფრო ბევრი ყოფილიყავ, მაგრამ ვიმას ვიტყვა, რაღაც სალაში და რომ ეს მოსულიყავ... მაგრამ ვიტყვა, რაღაც სალაში არ გამოიდიოდა და რომ ეს მოსულიყავ...

— ჩამოსვლამდე, „ასტატუსებდით“, ხელისუფლება ჩემს ნინალმდევ ხალხს ამუშავებსო...

— ახლაც ამუშავებს, მაგრამ ამას ყურადღებას არ ვაქცევ, რადგან მაქეს მისია, რომელიც შესრულებება.

— ხემრობა-იუმორთან როგორ ხართ?

— ძალიან კარგად...

— თქვენი ტელეფონის ნომრის ბოლო სამი ციფრი 007-ია. ჰოდა, ადამიანმა, ვინც ნომერი მომცა, იხუმრა, ეს კაცი აგენტია...

— (იცინის) ყურადღებაც არ მიმიქცევია...

— მოკლედ, რაღაც მისია გაქვთ, რომელსაც არ მიმხელთ, პრეზიდენტობის თემაც მიზანშიმართულად შემოაგდეთ... ვინმებ გამოგვგზვნათ?

— რას ჰქვა, ვინმებ?

— ვთქვათ, ამერიკულმა სპეცსამსახურებმა...

— ვინ არიან, ვიცნობ, მიცნობენ?! არც მაგათი სპეცსამსახურები მაინტერესებს, არც — თქვენი!

— აშშ მოგნონი?

— იცით, რა? — აშშ-ში ბევრი კარგი და ცუდი ხდება

მე-5 გვერდიდან

— მინდოდა, მიმეცა, მაგრამ რეგისტრაციაში არ ვიყავი გატარებული... ჩვენს საიუბილეო კონცერტზე ბავშვებს „ოცნების“ მასიურები ჩავაცვით და ისე გამოვედით... ურთიერთობა პირადად ივანიშვილთან არ მქონია, მაგრამ ვთხოვთ და დაგვაფინანსეს — ეტაპობრივად, 14 ათასი დოლარი გადმოგვირიცხეს და ეს კონცერტი, რომ იტყვიან, წვალებით ჩავატარეთ. ივანიშვილს ამის გამო მაღლობაც გადაუჯხადე, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ის, რაც ჩემს ქვეყანაში ხდება და არ მომწონს, არ ვთქვა.

- კონკრეტულად, რა არ მოგწონთ?
  - თქვენ რა არ მოგწონთ?
  - არ მომწონს, მაგალითად, დანგრეული გზები, ლარის გაუფასურება...
  - მეც იგივე არ მომწონს, რაც თქვენ და ხალხს არ მოგწონთ...
  - ხალხის სახელით რატომ ლაპარაკობთ?
  - ხალხის სახელით კი არ ვლაპარაკობ, ვგრძნობ, ხალხს რა არ მოსწონის.
  - ...პრეზიდენტ გიორგი მარგველაშვილზე რა აზრის ხართ?
  - საერთოდ, ეს ხელისუფლება არაა მისაღები! არც მიშა მომწონდა და არც — შევარდნაძე.
  - ბატონონ ნიკო, მოდი, ახლა ცოტა ვიფანტაზიოროთ — დღეს ქვეყნის მმართველი რომ იყოთ, პირველად რას გაა-კეთებდით?
  - იმ გეგმას, რომელიც შედგენილი მაქს, განვახორციე-ლებდი.
  - ეს რაღაც მითიური გეგმაა...
  - ამ გეგმას ჯერ არ ვამხელ...
  - გეგმა წერილობითი სახით არსებობს?
  - რა თქმა უნდა...
  - სად ინახავთ? მოგპარავთ!
  - (იცინის) ვერ მომპარავთ!
  - შეხვედრაზე უცნობთან ერთად მოხვედით, მანამდე კი, თქვენი კიდევ ერთი ახლობელი მოვიდა... ვიფიქრე, დაცვით დადის-მეთქი...
  - ახლობლები არიან და მიცავენ კიდევ...

სალამური, რომელზეც მამამ დაკვრა მასწავლა, ფოთში, ჩემი აწგარდაცვლილი მეგობრის, ვალერი გეგიძის ოჯახში ინახება — ვაჩქევ.

— არ მინდა, გაბრაზზეც, მაინც პრეზიდენტობის მომავალი კანცილატი ხართ, მაგრამ... სოციალურქსელში იხუმრეს და ქართული ზღაპარიცაა „სალამურას თავგადასავალი“...

— როგორ გეეადრებათ, ეს ჩემთვის არაფერია, არც მწყერია! აյ სიყვარულისთვის ჩამოვედი, სამტროდ ხომ არ ჩამოვსულვარ! მინდა, ჩემი ქვეყანა ბედნიერი იყოს, ხალხი გავაერთიანო და ერთად დავდგეთ...

— ვთქვათ, პრეზიდენტი გახდით, ავლაბრის რეზიდენციიაში იცხოვრებთ?

— არა.

— სიღედრთან დარჩებით?

— იქ ვიცხოვრებ, სადაც ჩემი სახლი იქნება...

— აკი, სახლი არ მაქვსო?

— შევიძენ.

— პრეზიდენტი რომ გახდებით?

— არა, მანამდე...

— პრეზიდენტ ნადირაშვილს ხელფასი რამდენი ექნება?

— ყველაზე დაბალი... ყველაფერი გეგმაში გვაქვს გაწერილი... მთავარია, მოსახლეობა იყოს ბედნიერი... ისე, ჯერ პოლიტიკოსად ნუ ჩამთვლით. უბრალოდ, ჩამთვალეთ ქართველ კაცად, რომელსაც თავისი ქვეყნისთვის ბედნიერება უნდა. პოლიტიკოსად იმ დღიდან ჩამთვალეთ, როცა ის დრო მოვა, საპრეზიდენტი არჩევნებში კენჭი რომ უნდა ვიყარო...

— ბედნიერი ხართ?

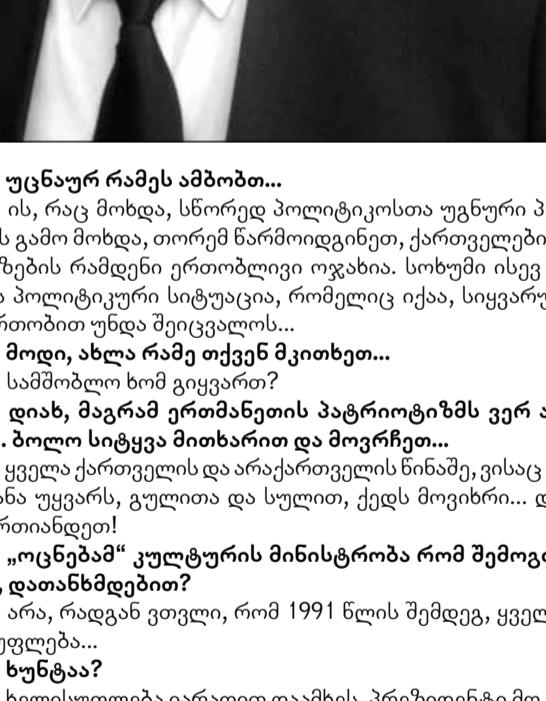
— რა თქმა უნდა...

— თქვენი სამშობლო გაჭირვებულია და მაინც ბედნიერი ხართ?

— ამ წუთას ბედნიერი ვარ, რადგან სამშობლოში ჩამოვედი.

— საქართველოში დასაბრუნებლად 27 სექტემბერი რა-ტომ შეარჩიეთ?

— იმიტომ, რომ ჯვართამაღლებაა. 27 სექტემბერი სოხუმის დაცემის დღედაც ითვლება, მაგრამ არ მივიჩნევ, რომ სოხუმი დაცემულია, სოხუმს ვერავინ დასცემს!

— უცნაურ რამეს ამბობთ...

— ის, რაც მოხდა, სწორედ პოლიტიკოსთა უგნური პოლიტიკის გამო მოხდა, თორემ წარმოიდგინეთ, ქართველებისა და აფხაზების რამდენი ერთობლივი ოჯახია. სოხუმი ისევ დგას და ის პოლიტიკური სიტუაცია, რომელიც იქაა, სიყვარულით და ერთობით უნდა შეიცვალოს...

— მოდი, ახლა რამე თქვენ მკითხეთ...

— სამშობლო ხომ გიყვართ?

— დიახ, მაგრამ ერთმანეთის პატრიოტიზმს ვერ ავწონით... ბოლო სიტყვა მითხარით და მოვრჩეთ...

— ყველა ქართველის და არაქართველის წინაშე, ვისაც ჩვენი ქვეყნა უყვარს, გულითა და სულით, ქედს მოვიხრი... დროა, გავერთოანდეთ!

— „ოცნება“ კულტურის მინისტრობა რომ შემოგთავაზოთ, დათანხმდებით?

— არა, რადგან ვთვლი, რომ 1991 წლის შემდეგ, ყველა ხელისუფლება...

— ხუნტაა?

— ხელისუფლება იარაღით დაამხეს, პრეზიდენტი მოკლეს, კონსტიტუცია, ეროვნული დროშა, გერბი და ჰიმნი შეცვალეს. გამოვიდეს რომელიმე პოლიტიკოსი და თქვას, რომ ეს არ მომხდარა... ის, რაც მოსახლეობას წაართვეს, უნდა აღდგეს!

— ბაონონ ნიკო, დამპირდით: თუკი პრეზიდენტი გახდებით, პირველ ინტერვიუს მომცემთ, თან პირადად ჩემთვის, სალამურზეც დაუკრავთ!

— სალამური რომ მქონდეს, ახლაც დაუკრავდი! მგონი, ერთი კითხვა გამოგრჩათ.

— რომელი?

— განვაცხადე, რომ არც ერთ პოლიტიკოსს, პოლიტიკურ პარტიას და მას, ვისაც 1991 წლის მერე პოლიტიკასთან ოდნავ შეხება ჰქონია, არ გავიკარებ!

— ხალხი მუდამ მესიას ელოდება და ჰერნია, რომ ცხენით მოვა, თქვენ კი, თვითმფრინავით ჩამოხვედით...

— ასე არ შეიძლება...

— გაბრაზდით?

— არა, მაგრამ სწორი არაა. პოლიტიკაში მესია რა შუაშია?..

— წარმატებებს გისურვებთ, ბატონონ ნიკო...

— ღმერთმა დაგლოცოთ!..

- საფრთხე გემუქრებათ?
  - რაღაც-რაღაც ინფორმაცია მაქვს, მაგრამ არ მეშინა...
    - კარგი, რა, ნიკო ბატონი, თავდასხმაზე პოლიტიკური „კიტები“ არ ლაპარაკობენ და...
    - ბევრი პოლიტიკოსისგან მსმენია...
    - მოკლედ, პოლიტიკურ ანგარიშსნორებას ელით?
    - ვნახოთ... სიფრთხილეს თავი არ ტკიფა...
    - ...რისი გეშინიათ?
    - ღმერთის!
    - სიმბოლურია: სიონის ეზოში ვსაუბრობთ... თქვენს ყველაზე დიდ ცოდვად რას თვლით?
    - ბევრი რამეს... ეს პირადულია და აღსარებას მოძღვარს ვაპარებ...
    - საკუთარ თავს რას ვერ აპატიებთ?
    - სიცრუეს.
    - დავივერო, არასოდეს გიცრუიათ?
    - საჭიროებისამებრ, თუმცა ამ სიცრუეს რაღაც ისეთი შედეგი არ მოუტანია, პირიქით, შეიძლება, სასიკეთოც იყო...
    - აეროპორტში, ქართულ მიწაზე ფეხი რომ დადგით, რა იგრძენით?
    - სუნთქვა შემეერა!
    - დიდხანს?
    - საკმაოდ...
    - ის პატარა ნიკო ნალირაშვილი, რომელიც ძალიან პოპულარული იყო, გენატრებათ?
    - ახლა პოპულარული აღარ ვარ?
    - იმ დროსთან შედარებით, მგონი, არა, თან საზოგადოება სალამურზე დამკვრელ ნიკოს იცნობს და არა პოლიტიკოსს...
    - ამასაც გაიგებენ... საზოგადო მოღვაწეობა რას ნიშნავს? მაშინაც, ბავშვობიდან, საზოგადო მოღვაწე ვიყავი...
    - დღესაც საზოგადო მოღვაწე ხართ თუ პოლიტიკოსა?
    - ეს თქვენ უნდა თქვათ, ჩემი გვარ-სახელი მაქვს, სამშობლო და ხალხი მიყეარს...
    - სალამურზე დაკვრა ვინ გასწავლათ?
    - მამაჩემმა...
    - ესე იგი, თქვენს პერსონად ჩამოყალიბებაში „დამნაშავე“ სალამურია?
    - დამნაშავეს ვერ ვიტყვი... სხვათა შორის, ჩემი პირველი

ହେଲ୍ପ୍ କାମିକ୍

ოჯახში ძალადობა და მისი ფორმები

ოჯახში ძალადობას მრავალი ფორმა შეიძლება ჰქონდეს. ბიჭები შესაძლოა სექსუალური და ფიზიკური აგრესის მსხვერპლნი გახდნენ. ოჯახის უმწეო და ხანძიშესული წევრები ოჯახური ძალადობისაგან თანაბრად დაცულების არიან. ხდება ისეც, რომ მამაკაცებიც განიცდიან ოჯახში ძალადობრივ ზემოქმედებას, მაგრამ ოჯახთან ან ინტიმურ ცხოვრებასთან დაკავშირებული ძალადობისგან დაზარალებულთა დიდი უმრავლესობა ქალები და გოგონები არიან.

ოჯახში ძალადობის ასეთი გენდერული ხასიათი შეგვახსენებს, რომ მსოფლიოში ქალები ძალადობისაგან მზოღვად იმიტომ იტანჯებიან, რომ ქალები არიან. გაეროს დეკლარაცია ქალთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის შესახებ, ოჯახურ ძალადობას განსაზღვრავს, როგორც „გენდერულ საფუძველზე ჩადენილ აქტს, რომელიც ფიზიკურ, სექსუალურ ან ფსიქოლოგიურ ტრავმას აყენებს ან შეუძლია მიაყენოს ქალებს, მათ შორის ასეთი ქმედებასთან დაკავშირებული მუქარა, თავისუფლების იძულებითი ან თვითნებური აღკვეთა, განურჩევლად იმისა თუ სად ხდება, საზოგადოებრივ თუ პირად ცხოვრებაში“.

საერთაშორისო სამართლებრივი
დოკუმენტები, რომელიც ადამიანის
უფლებათა დაცვას ეხება, საშუალე-
ბას გვაძლევს ოჯახურ ძალადო-
ბაზე ისე ვიღაპარაკოთ, როგორც
ადამიანის უფლებათა დარღვევაზე.
ოჯახში ძალადობა თანამედროვე საზო-
გადოების ერთ-ერთი მნვავე პრობ-
ლემაა. მას არ გააჩნია კულტურული,
სოციალური, ეკონომიკური, კლასო-
ბრივი, რელიგიური ან ტერიტორიული
საზღვრები. ამიტომ ეს პრობლემა
გლობალური ხასიათის მატარებელია.
პრობლემის სიმწვავეს განაპირობებს
ის გარემოებაც, რომ ამ ტიპის ძალ-
ადობა ხდება ოჯახში, ოჯახის წევრებს
შორის და ფართო საზოგადოებისათ-
ვის ხშირად დაფარულია. დღეისათ-
ვის მრავალმა სახელმწიფომ აღიარა
ოჯახში ძალადობის პრობლემა. ამ
ქვეყნების რიცხვებშია საქართველოც,

რომელმაც 2006 წელს მიიღო კანონი „ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“.

რას გულისხმობს ოჯახში
ძალადობა?

ოჯახში ძალადობა გულისხმობს ოჯახის წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების დარღვევას, რომელიც გამოხატულია ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური, სექსუალური ძალადობით ან იძულებით. ძალადობის თთოვეული ფორმა ასეა განმარტებული: **ფიზიკური ძალადობა:** ცემა, წამება, ჯანმრთელობის დაზიანება, თავისუფლების უკანონო აღკვეთა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც იწვევს ფიზიკურ ტკივილს ან ტანკვებას; ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული მოხსენების დაუკმაყოფილებლობა, რაც იწვევს ოჯახის წევრის ჯანმრთელობის დაზიანებას ან სიკვდილს.

ფსიქოლოგიური ძალადობა: შეურაცხყოფა, შანტაჟი, დამცირება, მუქარა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც ადამიანის პატივისა და ღირსების შეღახვას იწვევს.

ეკონომიკური ძალადობა: ქმედება, რომელიც იწვევს საკვებით, საცხოვრებელი და ნორმალური განვითარების სხვა პირობებით უზრუნველყოფის, საკუთრებისა და შრომის უფლებების განხორციელების. აგრეთვე, თანასაკუთრებაში არსებული ქონებით სარგებლობისა და კუთვნილი წილის ან ერთგვის უთლივების შეზობვას.

სექსუალური ძალადობა: სქესო-
ბრივი კავშირი ძალადობით, ძალადო-
ბის მუქარით ან მსხვერპლის უმწეობის
გამოყენებით; სქესობრივი კავშირი ან
სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი მო-
ქმედება ან გარუცნილი ქმედება არას-
რულწლოვნის მიმართ; იძულება: ადა-
მიანის ფიზიკური ან ფსიქოლოგიური
იძულება, შეასრულოს ან არ შეასრუ-
ლოს მოქმედება, რომლის განხორ-
ცილება ანდა რომლისაგანაც თავის

შეკავება მისი უფლებაა ან საკუთარ თავზე განიცადოს თავისი ნება-სურვილის საწინააღმდეგო ზემოქმედება; თუმცა, საქართველოში, მხოლოდ ფიზიკურ ძალადობის შემთხვევაში მიმართავენ სამართალდამცავებს, ისიც იშვიათად, თუკი გაუსაძლის მდგრამარეობამდე მივლენ. პევრმა ოჯახში ძალადობის მსხვერპლმა არც კი იცის, რომ მათ უფლებებს კანონი იჯავს.

როგორ იცავს სახელმწიფო ოჯახში
ძალადობის მსხვერპლს?

დამცავი და შემაკავებელი ორდერები
ოჯახში ძალადობის შემთხვევებ-
ზე ოპერატორული რეაგირებისათვის
უფლებამოსილი ორგანოს მიერ მსხ-
ვერცლთა დაცვისა და მოძალადი-
სათვის გარკვეული მოქმედებების
შეზღუდვის უზრუნველსაყოფად დრო-
ებითი ღონისძიების სახით, გამოიცემა
დამკავი და შემაკავებელი ორდერები:

დამცავი ორდერი არის პირველი
ინსტანციის სასამართლოს (მოსამართ-
ლის) მიერ ადმინისტრაციული სამარ-
თალწარმოების წესით გადმოცემუ-
ლი აქტი, რომლითაც განისაზღვრება
ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა
დაკვითი დროებითი ლონისძიება.

შემაკავებელი ორდერი არის პოლი-
ციის უფლებამოსილი თანამშრომლის
მიერ უშეუალოდ ოჯახში ძალადობის
ფაქტის დროს გამოცემული აქტი, რო-
მელიც განსაზღვავს ოჯახში ძალადო-
ბის მსხვერპლთა დაცვის დროებით
ლონისძიებებს.

ვის შეუძლია დამტავი ორგანის
გამოცხადის მოთხოვნა?

დამცავი ორდერი შეიძლება მოითხოვოს თავად მსხვერპლმა, აგრეთვე, მისი ოჯახის წევრმა ან, მსხვერპლის თანხმობით პირმა, რომელიც მსხვერპლს უწევს სამედიცინო, იურიდიულ, ფსიქოლოგიურ დახმარებას, ხოლო ბავშვის მიმართ ძალადობის შემთხვევაში-ასევე, მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანომ.

გაგრძელება შემდეგ გვერდზე

**2015 წლის 8 თვეში პოლიცი-
ამ მოსახლეობასთან ოჯახური
ძალადობის თემაზე 2182 შეხვედრა
ჩაატარა**

შინაგან საქმეთა სამინისტრო შე-
მაკავებელ ორდერებზე მოწიალურ
სტატისტიკას აქცეყნებს. 2015 წლის
8 თვეს მონაცემებით, პოლიციელებმა
მოსახლეობასთან თჯახში ძალადობის
საწინააღმდეგო კამპანიის ფარგლებში
2182 შესვედრა ჩაატარეს.

ოფიციალური სტატისტიკის თანახ-
მად, მიმდინარე 8 თვეში საქართ-
ველოში სულ დაფიქსირდა ოჯახში
ძალადობის 634 შემთხვევა, მათგან
დევნა დაიწყო 564 შემთხვევაზე.

დამცავი და შემაკავებელი ორდერების სტატისტიკა

ଦୋଷରେ ସାମି ନ୍ତରିଲୁ ମାନ୍ଦିଲୁଙ୍ଗେ ସା-
ସାମାରିତଲୋଗେ ପଶି ମିଳାକୁ ଧାମଫାଵି ଏବଂ
ଶେମାକୁବେଳୀ ଓରଫ୍ରେର୍ଗେ ପଶି ଗାମନଫେ-
ମିଲେ ରିକ୍ତବ୍ରଥମା. 2013 ନେହିସ ସାଜାରତ-
ବେଳିଲେ ସାରେତିମା ସାବାମାରିତଲୋଗେ ପଶିବା
ଦାରାମତ୍ତୁକୁଇପ୍ରେସ୍ 60 ଧାମଫାଵି ଏବଂ 249
ଶେମାକୁବେଳୀ ଓରଫ୍ରେର୍ଗେ. 2014 ନେହିସ
– 102 ଧାମଫାଵି ଏବଂ 975 ଶେମାକୁବେଳୀ-
ଲୀ ଓରଫ୍ରେର୍ଗେ, ବେଳିଲେ 2015 ନ୍ତରିଲୁ 6
ତତ୍ତ୍ଵିଲେ ମରନ୍ତିପ୍ରେମିତିଲେ ତାନାକ୍ରମାଦ, ବ୍ୟାଲ
ରାଇନ୍ରିନ୍ଜିଲମା ସାବାମାରିତଲୋଗେ ପଶିବା
ଏବଂ 1463 ଶେମାକୁବେଳୀ ଓରଫ୍ରେର୍ଗେ
ଦାରାମତ୍ତୁକୁଇପ୍ରେସ୍ ତାନାକ୍ରମାଦ.

როგორც სტატისტიკური მონაცემებიდან ირკვევა, მკვეთრად არის გაზრდილი შემაკავებელი ორდერების რაოდენობა, რაც ოჯახში კონფლიქტის დროს პოლიციის გაატესურებით აიხსნება. შემაკავებელ ორდერს სასამართლოში დასამტკიცებლად სწორედ პოლიცია ნარადგენს.

საქართველოში ოჯახში ძალადობის
მსხვერპლთა რამდენიმე თავშესაფარია
(თბილისში, შიდა ქართლში და
იმერეთში). 2014 წელს ოჯახში
ძალადობის ცხელმა ხაზმა უფასო
ონლაინზე 272 აოგვისტის ეპონია.

ԱՅսօր ԵԱԶՈՒ ԵՄԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ოჯახში ძალადობა და მისი ფორმები

დასაცყისი წინა გვერდზე

რაც შეეხება შემაკავებელ ორ-დერს, მას გამოსცემს პოლიცია და მას დასამტკიცებლად წარადგენს სა-სამართლოში.

ასევე, სასამართლო განსაზღვრავს და თავის გადაწყვეტილებაში მიუთითებს, მსხვერპლის დაცვის მიზნით დაცვის რომელი ღონისძიება გამოიყენოს.

ეს შეიძლება იყოს: მოძალადისგან მსხვერპლის, მასზე დამოკიდებული პირის გარიდებისა და თავშესაფარში მათი მოთავსების საკითხები, მოძალადისთვის თანასაკუთრებით ერთ-პიროვნულად სარგებლობის უფლების აკრძალვა, ბავშვისაგან მოძალადის განცალკევების, მასთან შეხვედრისა და ურთიერთობის რეგულირების საკითხები, მსხვერპლთან, მის სამსახურთან და სხვა ადგილებთან, სადაც მსხვერ-პლი იმყოფება მოძალადის მიახლოების შეზღუდვა/აკრძალვა, მოძალადისთვის იარაღით, მათ შორის, სამსახურებრივ-საშტატო იარაღით, სარგებლობის უფლების შეზღუდვას, ასევე იარაღის შეძენის ან შეძენაზე ნებართვის მოპოვების უფლების აკრძალვას.

როგორ ხდება ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა მოთავსება თავშესა-ზარში?

უშუალოდ ოჯახში ძალადობის ფაქ-ტის არსებობისას, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის მოთხოვნით, სამართალ-დამცავი ორგანოები უზრუნველყოფენ მის თავშესაფარში გადაყვანას. თავ-შესაფარი ემსახურება მსხვერპლთა ფსიქოლოგიურ-სოციალური რეაბილიტაციას, იურიდიულ და სამედიცინო დახმარებასა და დაცვის ღონისძიებებს. თავშესაფარში ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა მოთავსება ხდება მასზე დამოკიდებული პარებითურთ (შვილები ან/და მმობლები). თავშესა-ფარში პირის მოთავსება ხდება 3 თვე-მდე ვადით. საჭიროების შემთხვევაში ეს ვადა გაგრძელდება თავშესაფრის წესდებით (შინაგანაწესით) დადგენი-ლი წესით. პირის სახელმწიფო თავ-შესაფარში გადაყვანას გარდა სამარ-თალდამცავი ორგანოებისა, ასევე უზრუნველყოფა სახელმწიფო ფონდი. სახელმწიფო თავშესაფარში მოთავსე-ბისათვის საჭიროა, პირს განსაზღვრული ჰქონდეს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის სტატუსი. ოჯახში ძალ-

ადობის მსხვერპლთა თავშესაფარში მოთავსების შემთხვევაში პირს უნარჩუნდება სამუშაო ადგილი იმავე თანამდებობაზე. ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის სტატუსს განსაზღვრავენ: სასამართლო ორგანოები, შესაბამისი დამცავი ორდერის გამოცემით; სამართალდამცავი ორგანოები (პოლიცია) შესაბამისი შემაკავებელი ორდერის გამოცემით; მსხვერპლის სტატუსის განმსაზღვრელი ჯგუფი ოჯახში ძალადობის სავარაუდო მსხვერპლისთვის „ოჯახში ძალადობის მსხვერპლი“-ს სტატუსის მინიჭებით.

სახელმწიფო ფონდი ოჯახში ძალადობის ყველა მსხვერპლს ეხმარება. დახმარება ითვალისწინებს:

- ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა თავშესაფრით მომსახურებას (საჭიროების შემთხვევაში);
- სამართლებრივ დახმარებას;
- ფსიქოლოგიურ დახმარებას; პირველად და გადაუდებელ სამედიცინო მომსახურებას;
- ოჯახსა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობას.

რას ნიშნავს გენდერი?

განდერი – სოციალური სქესია, რომელიც განსაზღვრავს ადამიანის სოციალურ როლსა და ქცევას და მისდამი საზოგადოების დამოკიდებულებას.

გენდერული თანასწორობა – ნიშნავს ქალებსა და მამაკაცებს შორის ფუნქციების, მოვალეობების, უფლებების თანაბარ განაწილებას ცხოვრების ყველა დონეზე.

ოჯახში ძალადობის შედეგები

ოჯახში ძალადობა მოქმედებს ადამიანის, როგორც ფიზიკურ და ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე, ასევე აისახება მის სოციალურ ურთიერთობებზე.

ოჯახში ძალადობა

ფიზიკური ჯანმრთელობის დარღვევები

- ნერვული სისტემა
- ენდოკრინული სისტემა
- ძვალსახსროვანი სისტემა
- სასქესო სისტემა
- საჭმლის მომნელებელი სისტემა
- გულისისხლძარღვთა სისტემა
- საშარდე სისტემა
- დერმატოლოგიური სისტემა
- სასუნთქი სისტემა

ფსიქიკური ჯანმრთელობის დარღვევები:

სოციალური ურთიერთობის პრობლემები:

- სოციალურ ურთიერთობებში შესვლის, კონტაქტის დამყარების სირთულეები
- იზოლაცია/კარჩაკეტილობა
- პასიური ცხოვრების უფლები პოზიცია
- უნდობლობა გარშემოყოფებისა და გარემოს მიმართ
- მსხვერპლად ყოფნის მუდმივი მდგრმარეობა.

დამატებითი შედეგები ბავშვებსა და მოზარდებში:

- სირთულეები თანატოლებთან ურთიერთობაში
- აკადემიური მოსწრების დაქვეითება
- მსხვერპლის ან მოძალადის როლის აღება
- პიპერაგზნება და კონცენტრაციის პრობლემები
- თავისთავში ჩაკეტილობა
- ენურეზი (უნებლიერი შარდვა)
- თვითმკვლელობასთან დაკავშირებული ფიქრები
- თვითმკვლელობის მცდელობები

ეს საიტებისთვის

სახელმწიფო პოლიტიკის
სახელი ქალთა საკითხებთან
მიმართებით შეიძლება იყოს:

■ პატრიარქალური

ქალისა და მამაკაცის ფუნქციების
განსაზღვრული განაწილების კონ-
ცენტრისა ეფუძნება

■ პატერნალისტური

ქალისა და მამაკაცის იურიდი-
ული და სოციალური თანასწორობის
პრინციპზე აგებული

კანონები ქალისა და
მამაკაცის თანასწორობის
შესახებ სხვადასხვა ქვეყნების
სხვადასხვა დროს მიიღეს

ინგლისი – 1975 წელი
საფრანგეთი – 1993 წელი
დანია – 1978 წელი
ავსტრია – 1979 წელი
შვეიცარია – 1978 წელი

ქალის უფლებათა დაცვა
ადამიანის უფლებათა
საყოველთაო დეკლარაციის
მიხედვით:

RIGHTS of WOMEN

მუხლი 1 – თანასწორობის უფლე-
ბა

მუხლი 2 – დისკრიმინაციისაგან
თავისუფლების უფლება

მუხლი 7 – კანონის წინაშე თანას-
წორობის უფლება

მუხლი 16 – ქორწინებისა და
ოჯახის უფლება

მუხლი 23 – სამუშაოს არჩევის
უფლება და პროფესიუნურებში გაწევ-
რიანების უფლება

საერთაშორისო პატი
სამოქალაქო და პოლიტიკური
უფლებების შესახებ აღვენს

International Covenant on
Civil and Political Rights

მუხლი 2 – თანასწორობის პრინ-
ციპი

მუხლი 3 – სამოქალაქო და პოლი-
ტიკური თანასწორობა ქალსა და მა-
მაკაცს შორის

მუხლი 23 – ოჯახის დაცვა და
იძულებითი ქორწინებისაგან თავი-
სუფლების უფლება

რა უნდა ვიცოდეთ ოჯახში ქალადობის გამოხვავაში:

- თუკი არის ამის შესაძლებლო-
ბა, წინასწარ მოელაპარაკეთ
მეზობელს, რომ თქვენი საცხ-
ოვრებელი ადგილიდან ხმაუ-
რის გამოსვლის შემთხვევაში,
მან დარეკონ პოლიციაში
და შეატყობინოს მეზობლად
ოჯახში ძალადობის ფაქტის
შესახებ.

დაზიანებები ფოტოაპარატით
ან მობილური ტელეფონით.

- ეცადეთ უშუალოდ კონ-
ფლიქტის დროს არ იყოთ
სამზარეულოში, სადაც ბევრი
რამ შეიძლება გამოყენებული
იყოს, როგორც ცივი იარაღი
- საჭიროების შემთხვევაში
მიმართეთ სამედიცინო დაწუ-
სებულებას
- თქვენი და თქვენი შეილების
დოკუმენტაციას და აუცილებ-
ელ ნივთებს წინასწარ მი-
უჩინეთ უსაფრთხო ადგილი,
იმ შემთხვევისას, თუკი მოუ-
ლოდნელად მოგინიათ სახლის
დატოვება, იოლად შეძლებთ
აუცილებელი დოკუმენტაცი-
ისა და ნივთების თან წალებას.

- ძალადობის ფაქტის შემდეგ,
რაც შეიძლება დროულად
დააფიქსირეთ ძალადობის
ფიზიკური ნიშნები, ამისათვის
მიმართეთ პოლიკლინიკას,
ექსპერტიზას, უკიდურეს
შემთხვევაში დააფიქსირეთ

პოლიციის მოვალეობები:

პოლიცია ვალიერულია
ოჯახი ქალადობის ფაქტის
შესახებ იცოდების მიღების
შემთხვევაში დაუყოვნებლივ
მოახდინოს რეაგირება და
განაოხროების კანონით
გათვალისწინებული
ღონისძიებები.

ქალადობის ფაქტის შესახებ
ვიზუალური დაუყოვნებლივ
გამოიხადეთ შემთხვევის
ადგილზე, მიუხედავად იმისა,
თუ ვინ მიმართა პოლიციის
ორგანოებს დაზარალებულა
თუ ეს ძალადობის მოწვევა.

ქალადობის ფაქტის არსებობის
შემთხვევაში პოლიცია
ვალიერულია:

- მიიღოს კანონით გათვალისი-
ნებული ზომები ოჯახში ძალ-
ადობის ფაქტის აღსაკვეთად;
- განცალკევებულად გამოი-
კითხოს ოჯახში ძალადო-
ბის სავარაუდო მსხვერპლი,
მოწმე, მოძალადე, მათ შორის,
არასრულწლოვნი, რაც წერი-
ლობით უნდა დაფიქსირდეს;
- ოჯახში ძალადობის მსხვერ-
პლის მიაწოდოს ინფორმაცია
მისი უფლებების შესახებ;
- მსხვერპლის მოთხოვნით ან
გადაუდებელ შემთხვევაში უზ-
რუნველყოს მისი გადაყვანა
სამედიცინო დაწუსებულებაში;
- მსხვერპლის მოთხოვნით ან

გადაუდებელ შემთხვევაში უზ-
რუნველყოს მისი ან/და არას-
რულწლოვნის გადაყვანა თავ-
შესაფარში.

- მსხვერპლის სხვა ადგილზე გა-
დაყვანის შემთხვევაში უზრუნ-
ველყოს მისი საცხოვრებელი
ადგილიდან პირველადი საჭ-
იროების ნივთების და საიდ-
ენტიფიკაციო დოკუმენტების
წამოღება;
- უზრუნველყოს იმ პირის უს-
აფრთხოება, რომელმაც გა-
ნაცხადა ძალადობის ფაქტის
შესახებ;
- კანონით დადგენილი წესითა
და პირობებით გასცეს შემაკა-
ვებელი ორდერი.

**თბილისის საქალაქო
სასამართლოში იმ
პროცესების მონიტორინგი
მიმღევა და განვითარება
და შემაკავებელი ორგანიზაციის
გამოცემის მოთხოვნები
განხილვა**

2015 წლის 1 ივნისიდან თბილისის საქალაქო სასამართლოში მონიტორინგის ჯგუფის წევრები იმ სასამართლო პროცესებს აკვირდებიან, სადაც დამცავი და შემაკავებელი ორგერების განხილვა ხდება. მონიტორინგის ჯგუფი იურისტებისა და ფსიქოლოგისაგან შედგება.

პროექტს ახორციელებს არასამთავრობო ორგანიზაცია „სამოქალაქო ინიციატივები დამოკრატიისა და გენდერული თანასწორობისთვის“.

პროექტის მიზანია მონიტორინგის შედეგად წარმოაჩინოს და გაანალიზოს დამცავი და შემაკავებელი ორგერების სასამართლო განხილვის პროცესში არსებული მდგომარეობა, როგორც პროცესუალურ, ასევე, ფსიქოლოგიურ ჭრილში. პროექტი მიზნად ისახავს ასევე ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ კანონისმიერი მოქმედების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის გაზრდას, რაც დაეხმარება მოქალაქეებს იყვნენ უფრო მობიზილებულები და ამაღლდეს მათი სამოქალაქო პასუხისმგებლობა იჯახში ძალადობის ნებისმიერი ფორმის წინააღმდეგ.

პროექტის განხორციელებას ფინანსურად უზრუნველყოფს „ქალთა ფონდი საქართველოში“. მონიტორები თბილისის საქალაქო სასამართლოში 30 ნოემბრამდე იმუშავებენ.

ფინანსების მისამართი

თბილისის საქალაქო სასამართლოში, პარასკევს (17.07.2015.), 16:10სთან გაიმართა სასამართლო პროცესი, მომჩინენი მხარის (ს.კ.) მიერ დამცავი ორგერების გამოცემის მოთხოვნით, სავარაუდო მოძალადის (ნ.კ.) მიმართ.

რთული სასამართლო პროცესის შემდეგ, რომელიც ხუთი საათის განმავლობაში გრძელდებოდა, მოსამართლემ გამოიტანა გადაწყვეტილება და დააკმაყოფილა განმცხადებლის (ს.კ.) მოთხოვნა.

კონკრეტულმა პროცესმა ჩემზე, როგორც დამსწრებელ და არა პროექტის მონაწილეზე ძლიერი ზეგავლენა მოახდინა, ვინაიდან საკუთარი შვილის განირვა და დადანაშაულება დაუჯერებელ ამბად მესახებოდა.

პროცესში გამოცერი ფონის გაკონტროლება გაუჭირდა ს.კ.-ს, რომელიც მხოლოდ მეგობრებთან ურთიერთობდა და კარგა ხნის მანძილზე მშობლებთან

კომუნიკაცია გაწყვეტილი ჰქონდა. შემეცოდა გოგონა, ვინაიდან იგი მარტოხელა დედა და ზრდის პატარა ქალიშვილს. თავი მის ადგილას წარმოვიდგინება და ნამდვილად დავმძიმდი არსებული სიტუაციიდან გამომდინარე.

სასამართლო აბსოლუტურად ცდილობს ქალის უფლებების არ დაირღვას და ალკეთონ ნებისმიერი სახით განხორციელებული ძალადობრივი ფაქტები მათ მიმართ, ეს ყოველივე იმედისმომცემა და მესახება და მაშვიდებს, ვინაიდან მოძალადის ბუნება არ იცვლება და ამ ქალებს ნამდვილად სჭირდებათ დაცვა, ნებისმიერი საზოგადოებრივი სახის თანადგომა და ტოლერანტული დამოკიდებულება.

ოჯახი ძალადობის საკითხებზე მომუშავავი ორგანიზაციები:

სახელმწიფო თავმესავარი მომუშავავი და განვითარების მსხვილი სამსახური:
საკონფაქტო ტელეფონი: 2-309-903

კალადობისგან დაცვის ეროვნული ესელი
ესელი მუშაობს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა სამართლებრივი დაცვისა და ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის მიმართულებით. თბილისა და რეგიონებში აქვს კრიზისული ცენტრები.
თბილისის ცენტრის საკონფაქტო ტელეფონი: 2-72-67-17

კავშირი „საზარი“

კავშირის გააჩნია ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთათვის დროებითი თავშესაფარი და ასევე ახორციელებს პროგრამებს ფსიქოსოციალური და სამედიცინო რეაბილიტაციის მიმართულებით.

საკონფაქტო ტელეფონი:
2-22-06-89

ეალთა საკონსულტაციო ცენტრი „სახლი“

ცენტრი წარმოადგენს არასამავრობო ორგანიზაციას, რომელიც მუშაობს ოჯახში ძალადობის პრობლემებზე. ცენტრის ბაზაზე შეიქმნა და ფუნქციონირებს კრიზისული ცენტრები თბილისა და რეგიონებში,

რომელიც მოიცავს შემდეგ სერვისებს: ფსიქოლოგიურ, იურიდიულ და სამედიცინო კონსულტაციას.

საკონფაქტო ტელეფონი: 2-23-21-02

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

ორგანიზაცია მოიცავს შემდეგ სერვისებს: ფსიქოლოგიურ, იურიდიულ და სამედიცინო კონსულტაციას. საკონფაქტო ტელეფონი: 2-93 61-01; 2-95-23-53
ცხელი ხაზი: 2-99-50-76

„ჩვენი კულტურა, ისტორია და
რელიგია ყველაზე მატად ძალული
ცხოველ ევროპულ რაჯახში იქნება!“

© 2019 საქართველოს მთავრობა

593-51-90-12

2014 წლის 27 ივნისს, ბრიუსელში, საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებას მოაწერა ხელი. დოკუმენტი ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულებასაც მოიცავს. ხელმონვერიდან ერთი წლის შემდეგ, საქართველო კონკრეტულად რა ვალდებულებებს და როგორ ასრულებს? სინამდვილეში, რას მოითხოვს ევროკავშირი საქართველოსგან, რათა ადგილობრივი პროდუქცია ევროპის ბაზრებზე მოხვდეს და რა მითები ახლავს საქართველოს დიდ, ევროპულ ოჯახში ინტეგრაციას?

— „ვერსია“ გთავაზობთ ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის, დავით გარაძის ექსკლუზიურ ინტერვიუს.

— ბატონი დავით, ასოცირების ხელშეკრულების ხელ-
მოწერის შემდეგ ჩვენმა ქვეყანამ რა ვალდებულებები უნდა
შეასრულოს?

— რიგი ვაღლდებულებებია და ეს ჩვენი ქვეყნის ტრანსფორმაციისა და მოდერნიზაციის გზაა. შესაბამისად, ვთქიერობ, საქართველოს სწორება ამ რეფორმების გზით ჩამოყალიბდება ევროპული სახელმწიფოდ. ამიტომ ასოცირების შეთანხმებას აღვიქვამთ, როგორც ამ რეფორმების განხორციელების შესაძლებლობას. მას შემდეგ, რაც ასოცირების შეთანხმება ამოქმედდა, საკმაოდ დიდი მოცულობის რეფორმები გატარდა, მათ შორის სასამართლოს, საჯაროადსრულების სისტემის, ნარჩენების მართვის, გარემოს-დაცვითი, განათლების, კულტურის სფეროებში. ეს რეფორმები ათწლეულების განმავლობაში, ევროპაში დაგროვილი გამოცდილების, საკანონმდებლო თვალსაზრისით, შესაბამისობაში მოყვანასა და პრაქტიკაში მათ განხორციელებას გულისხმობს.

— ეკროპასთან ასოცირების შეთანხმება ყველა მიმართულებით საინტერესოა, მაგრამ ეკონომიკისა და ბიზნესის ნაწილში საქართველოს რა ევალება?

— სანცის ეტაპზე ეს რეფორმები რამდენად მოცულობითი
და მგრძნობიარეც უნდა გვეჩენებოდეს, მნიშვნელოვანი მი-
ზანია ქართული ეკონომიკის მოდერნიზაცია. ეს რეფორმები
ადგილობრივი ქართული წარმოების იმ ხარისხში აყვანას გუ-
ლისხმობს, რაც ევროპელ მომხმარებელს დააკამაყოფილებს.
ჩვენთვის ეს შესაძლებლობაა, ევროპული დახმარება მცირე
და საშუალო ბიზნესის, ასევე, სოფლის მეურნეობის განვითა-
რებაზე მივმართოთ. შესაბამისად, ის თავისუფალი ბაზარი,
რომელიც ევროკავშირის ქვეყნებში გაგვეხსნა, ქართველმა
მწარმოებლებმა კარგად უნდა აითვისონ. ამ შემთხვევაში, მცირე
და საშუალო ბიზნესზე განსაკუთრებულ აქცენტს იმიტომ ვაკე-
თებთ, რომ მსხვილ მენარემებს წარმოების ის სტანდარტი, რაც
ევროპელ მომხმარებელს აკმაყოფილებს, უკვე დანერგილი აქცენტს.

— მართალია, მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშესან-
ყობად სახელმწიფო სხვადასხვა პროექტს ახორციელებს
და ამ მხრივ ევროკავშირიც აქტიურობს, მაგრამ რეფორმა-
მაინც მტკიცნეულია. ახალი სტანდარტების დანერგვისას რა
პრობლემები იკვეთება?

— მართალია, „მტკიცენეული“ ახსენეთ, მაგრამ ყოველთვის სიტყვა „მგრძნობიარეს“ ციყენებ, რადგან ამ რეფორმების საბოლოო მიზანი, რაც საშუალოდ გრძელვადიან პერსპექტივივში შედეგს მოიტანს, საკმაოდ პოზიტიურია. იმ ცნობილი და მნიშვნელოვანი სახელმწიფო პროექტების გარდა, როგორებიცაა „აწარმოე საქართველოში“, „თანადაფინანსების პროექტი“, სოფლის მეურნეობის ფონდი, დაზღვევის შესაბამისი პროგრამები, „დაწერებე მომავალი“ და სხვა, ჩევნი ევროპული დახმარების სამი პრიორიტეტიდან, ერთ-ერთი სწორედ სოფლის მეურნეობის, ასევე მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებაა. ევროკავშირთან ერთად, ვცდილობთ, მაქსიმალურად დავეხმაროთ მეწარმეებს, რისკი მინიმალური იყოს და მათი პროდუქტია სტაბილურ, ევროპულ ბაზარზე გავიდეს. სტაბილურობისა და მაღალი მსყიდველუნარიანობის თვალსაზრისით, ევროპული ბაზარი მნიშვნელოვანია. რაც მთავარია, საქართველოში წარმოებული პროდუქციის მიმართ ევროპის ინტერესიც დიდია, რადგან იმის პოტენციალი გვაქვს, სუფთა და ორგანული სოფლის მეურნეობის პროდუქტები აჩნიარმოოთ.

— მთავარი ეკრობული პრინციპი სურათის უსაფრთხოება, ხარისხის და მომხმარებელთა უფლებების დაცვაა, რასაც კომპნიის მეტ-ნაკლებად აღიარებენ, მაგრამ ეკროგავშირი მენარმეებისა და ბიზნესმენებისა არ არის ითხოვს?

— უხედავ დომ ვთქვათ, ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ასოცირების ხელმოწერიდან მეოთხე-მეტუთ წელი იქნება. ეკროკავშირის მაქსიმალური ხელშეწყობითა და დახმარებით, საქართველოში უკვე ამიერქანდა ფიტოსანიტარული ლაბორატორია. ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებშივე, სპეციალური კონცეფციები და პოლიტიკის დოკუმენტებია შემუშავებული, რომელებშიც განხერილია, თანდათანხმით როგორ შემოვიტანოთ ეს რეგულაციები, ისე, რომ ესა თუ ის სეგმენტი არ დაზიანალდეს. მნიშვნელოვანია, რომ დღეს აქტუარად ვმუშაობთ საქართველოში თევზის, თაფლის, ასევე მთელი რიგი წარმოებების ალარების მოპოვებაზე ეკროკავშირის მიერ; სოფლის

რას ნიშნავს ევროპასთან
უვიბო მიმოსვლა და რას
ითხოვს ევროკავშირი
ქართველი მენარმეებისგან
— ინცერვიუ სახელმწიფო
მინისტრი დავით ბაქრაძესთან

— ნივრის ექსპორტი ყბადაღლებული თემაა, რადგან შეზღუდვა მოქმედებს იმ შემთხვევაში, თუ მენარმეს 220 ტონაზე მეტი ნივრის ექსპორტი სურს. არადა, ნივრის ადგილობრივი წარმოება იმდენად დაბალია, შიდამოხმარებას ვერ აქმაყოფილებს და საქართველოში ნივრის იმპორტი ხორციელდება. ევროკავშირში შეზღუდვა არცერთი პროდუქციის ექსპორტზე არ მოქმედებს გარდა ევროპული სტანდარტისა, რომელიც ქართულმა საექსპორტო პროდუქციამ უნდა დააკმაყოფილოს, რათა ევროპის ქვეყნების ბაზრებზე მოხვდეს. მეტიც, ევროპის მთელ რიგ ქვეყნებში ექსპორტი გაიზარდა და საქართველოს ექსპორტი 31% სწორედ ევროკავშირზე მოდის, რაც ამ დროისთვის, საკმაოდ მაღალი და რეკორდული მაჩვენებელია. ევროკავშირი მისია საქართველოში, სოფლის მეურნეობისა და ეკონომიკისა მინისტრობი ყველაფერს აკეთებენ, რათა მაქსიმალურად დაეხმაროს მწარმოებლებს, ევროკავშირის ბაზარი და თავისი ფალი საგაჭრო სივრცე, რაც მნიშვნელოვანი შესაძლებლობაა ეფექტურად გამოიყენონ.

— რა რაოდნების ქართული ღვინო გადის ექსპორტზე ევროკავშირის ქვეყნებში და თქვენი აზრით, საქართველოში მევენახეობის დარგის განსავითარებლად, ექსპორტის ეს

— ნებისმიერი დარგის განსავითარებლად და ზოგადად, ექსპორტისთვის, მნიშვნელოვანია დივერსიფიცირება, რათა ერთ კონკრეტულ მიმართულებაზე არ ვიყოთ დამოკიდებულნი. იმ პოლიტიკური წარსული სულ რომ დავივიწყოთ, როცა ქართული პროდუქციის რასეთში შეტანა შეიზღუდა, ვხედავთ, რომ რასეთის ფედერაციაში ქართული პროდუქციის ექსპორტი განახევრებულია.

სწორებდ იმ ბაზრებზე, რომლებიც აქამდე კარგად ათვისებული არ ყოფილა, ექსპორტში მატება გვაქვს. ჩინეთსა და იაპონიაში, 23 და 21%-იანი მატება, კანადაში — 159%-იანი ზრდა, აშშ-ში კი 61%-იანი ზრდა დაფიქსირდა ევროპის ბაზარზე ქართული პროდუქციის ექსპორტი სტაბილურია და იზრდება. შესაბამისად, ჩვენი მთავარი ამოცანაა, საქართველოს ბაზრების დივერსიფიცირება განვახორციელოთ, რათა ერთ, კონკრეტულ ბაზაზე არ ვიყოთ დამოკიდებულები.

შესაძლოა, ქართული პროდუქციის მთავარი მომხმარებელი რუსეთის ბაზარი ყოფილიყო, მაგრამ იქ შექმნილი მძიმე ეკონომიკური მდგრამარეობის გამო, საქართველოს მთავრობა თავისი ნილ პასუხისმგებლობას ამჟღავნებს მევენახების მიმართ. ეს პასუხისმგებლობა კი მხოლოდ ყურების სუბსიდირებაში კი არა ახდენი ბარების ასამისებაშიც გამოიხატება, რომ გრძელვადია პერსპექტივული, სუბსიდირება საჭირო აღარ იყოს და მევენახების მისამართი მდგრამარეობის განვითარების მიმართ.

ებსა ამ ბაზრების ათვისების შესაძლებლობა მიცემთ.
— ბატონი დავით, სექტემბრის შუა რიცხვებში, ოქვენი
ინიციატივით, საქართველოს რამდენიმე რეგიონში კონფე
რენცია — „მითები და რეალობა ეკრონიტეგრაციის შესახებ“
გაიმართა. ხშირად, ამა თუ იმ რეგულაციის ამოქმედებას ა
შეზღუდვის დაწესებას ეკრონვაჟირის მოთხოვნით ხსნიან..
განმარტეთ, რა არის მითი და რა — რეალობა?

— მთავარი მითების იდენტიფიცირება ჩვენს
მიერ ჩატარებული შიდა კვლევის საფუძველზე
განვახორციელეთ, რასაც ანტიდასავლურ
ნარატივში ვხვდებით. ეს ზუსტად ის არის,
თითქოს საქართველოს არ სჭირდება ის
რეგულაციები, რასაც საკუთარ მოსახლეობას
უწესებს. არადა, საპირისიპირი სიტუაციაა,
რადგან ადგილობრივი პროდუქციის
ექსპორტისთვის ის შესაძლებლობები
გაიხსნას, რაც ევროპის ბაზრებს ახასიათებთ.
ევროკავშირი ჩვენს მწარმოებლებს ეხმარება,
რომ განვითარდნენ და ევროპული ბაზრის
დაკმაყოფილება შეძლონ. ხშირად ვხვდებით
მითს, რომ საქართველოს ისტორიულ-
კულტურული მემკვიდრეობა და ჩვენი
ქვეყნის ლირებულებები თავსებადია თუ არა
ევროპასთან. რეალურად, ევროკავშირის
მთავარი სიმღიდოვანი სწორედ მის
მრავალჯეროვნებაშია, რადგან ისტორიულ-
კულტურული მემკვიდრეობის, ასევე ენის
დაცვის ყველაზე მაღალი სტანდარტი და
ტრადიცია სწორედ ევროპაშია.

ევროკავშირს 24 ოფიციალური ენა აქვს,
რაც ნიშნავს, რომ შესაძლოა, არავის
ეხალისება თითოეული დოკუმენტის 24
ენაზე თარგმნა, მაგრამ მნიშვნელოვანია,
თითოეული ენა დაკული იყოს.

ის, როთოც ვამაყობთ — ჩვენი კულტურა, ისტორია და რელიგია, ყველაზე მეტად დაცული სწორედ ევროპულ ოჯახში იქნება. ჩვენი მიზანი სწორედ ამიტომაც ევროპული ინტეგრაცია.

— ვიდრე სახელმწიფო მინისტრად დაინიშნებოდით, საბერძნეთში საქართველოს ელჩი იყავით, ამ ქვეყანაში შექმნილი ეკონომიკური კრიზისი საქართველოზეც აისახა — ზაფხულში ფულადი გადმორიცხვები და ამანათების რაოდენობა შემცირდა. ოქვენი გამოცდილებიდან გამომდინარე, როგორ აფასებთ საბერძნეთში შექმნილ ეკონომიკურ მდგრადიანობას?

— საბერძნეთი ყველაზე კრიტიკულ სიტუაციაში მრავალი

კუთხით აღმოჩნდა, ეკონომიკური კრიზისი კი 2009 წლიდან დაიწყო. გარდა ამისა, არალეგალური მიგრაციის შედინების თვალსაზრისით, ევროკავშირის ერთ-ერთი მთავარი კარიბჭე სწორედ საპერისტოთა, სადაც ოპონიტონთა სუნძულია, საიდან-

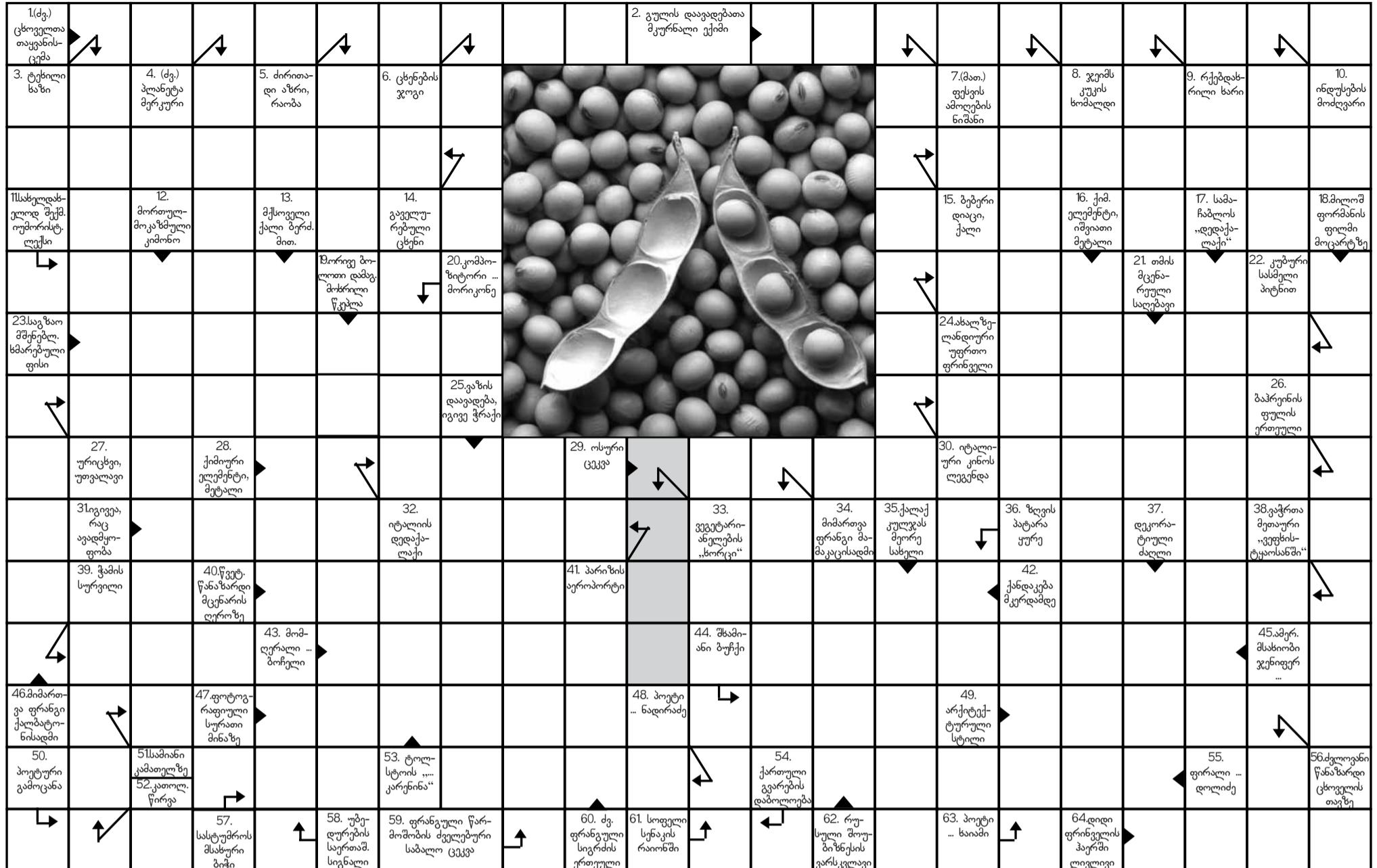
ნაც არალეგალი მიგრანტები გეგმებითა და ნავებით ევროკავშირში უკანონოდ შეღწევას ცდილობდნენ. ამიტომ ეს პროცესები საბერძნეთზე და, შესაბამისად, ქართულ ემიგრაციაზეც მტკიცნეულად აისახა. დაუზუსტებელი მონაცემებით, საბერძნეთში საქართველოს 150 000-ზე მეტი მოქალაქეა, ხშირად ერთი ემიგრანტი საქართველოში, საშუალოდ, 2-3 ოჯახს ეხმარება, თუმცა კრიზისის მიუხედავად, ევროკავშირი სწორედ ის გაერთიანებაა, რომელმაც საბერძნეთის პრობლემის მოგვარება, შეძლო და იმ რეფორმებს, რაც ამ ქვეყანას პოლიტიკურ-ეკონომიკური კრიზისიდან გამოიყვანს, აგრძელებს... ვხედავთ, რომ ეკონომიკური რეცესიიდან, საბერძნეთი ნელ-ნელა სტაბილურ რეზიმზე გადადის. ძალა რომ ერთობაშია, ეს ევროკავშირის დამოკიდებულებაში კარგად გამოჩნდა — რეფორმების სისწორეში სწორედ ის მთავრობა დაარწმუნა, რომელიც ამ რეფორმების წინააღმდეგი იყო. იმედი მაქსი, საბერძნეთი და მთლიანად ევროკავშირი ამ კრიზისს გადალახავს.

— ევროკავშირთან ვიზა-ლიბერალიზაციის სამოქმედო
გეგმის ფარგლებში, ჩვენმა ქვეყანამ რამდენიმე საკანონ-
მდებარეო ცვლილება განახორციელა და საინფორმაციო
კამპანიაც გააძლიერა. 28 სექტემბერს, საქართველოს ევ-
როკავშირის შემფასებელი მისია ეწვია, ჩვენი ქვეყნის მიერ
განხორციელებული ღონისძიებები რომ შეეფასებინა, მისია
ვრცელ ანგარიშს დეკემბერში გამოაქვეყნებს, მაგრამ საინ-
ტერესოა, რა შთაბეჭდილებები შექმნათ მისის ნევრუებს ან
რა მოიწვა პოზიტიურ ან არა არა?

რადგენად პოზიტურ ახვარის ძრავადებებს? — შემფასებელი მისია რამდენიმე მიმართულებას შეისწავლის — საჯარო სისტემის რეფორმირებას, რაც უკვე წარვადგინეთ და გავაცანით, მიღრაცის მართვასა და თავშესაფრების საკითხს. ერთი მხრივ, ევროკავშირის შემფასებელი მისია აკვირდება, რამდენად განხორცილდა ცვლილებები საკანონმდებლო დონეზე, მეორე მხრივ — რამდენად ეცემტურია ეს ცვლილებები პრაქტიკაში. ჩვენთვის მნიშვნელოვანი იყო საზოგადოების ინფორმირება, რას გულისხმობს ვიზუალურალიზაცია.

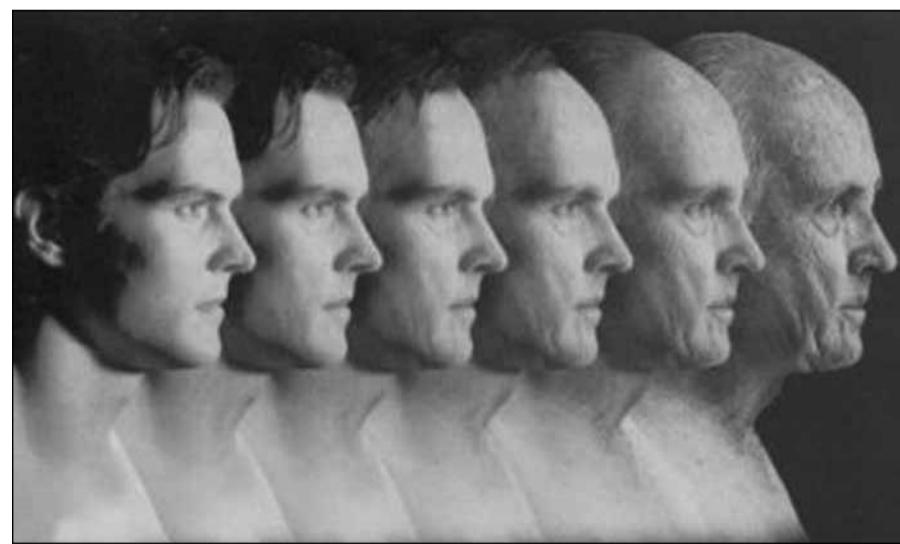

კარტოფილი კუჭის ნილულს კურნავა

ბრიტანელმა სწავლულებმა მანჩესტერის უნივერსიტეტიდან კარტოფილში აღმოჩინეს უნიკალური მოლეკულა, რომელსაც ჯერ სახელი არ აქვს, სამაგიროდ კლავს ბაქტერიებს, რომლებიც კუჭში ანთებით პროცესებს პროცენტირებს. ბაქტერიის გაცილებით ეფექტურია, ვიდრე ტრადიციული ანტიბიოტიკები, რადგან, მათგან განსხვავებით, ბაქტერიებს რეზისტენტობა არ ახასიათებს. ცნობილია, რომ კუჭის ნილულს იწვევს ბაქტერია Helicobacter pylori, რომლის სამკურნალოდაც ძირითადად, ანტიბიოტიკებს იყენებენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, მათი გამოყენება ნანლავურ მიკროფლორას აზიანებს. ეს კი, თავის მხრივ, იმუნურ სისტემას ასუსტებს, თანაც, ამ დროს ყოველთვის არსებობს გვერდით მოვლენების რისკი. როგორც ჩანს, ბრიტანელი მეცნიერების აღმოჩენა დამაიმედებულია. კუჭის ნილულის მკურნალობის ახალი მეთოდი უკვე დაპატენტებულია და აღმართ, მაღლ გაყიდვები გამოვა „კარტოფილის წვენი“, როგორც საკუები დანამატი. მკველევრების აზრით, ამ მარტივი შეთოდით, ნებისმიერი ადამიანი შეძლებს თავის დაცვას ბაქტერიული ნილულისა და გულძმარვისგან.

ყველაზე კომიტეტული ახალი მამაკაცებისთვის

ორი მესამედი 30 წელს გადაცილებულ კაცებს უჩნდებათ, შედარებით ახალგაზრდა ასაკობრივ ჯაგუფს კი თავდაკვერცულობა აკლია, რომელიც ფიზიკური ნაკლით, ფინანსური პრობლემებითა და სიმარტოვითაა გამოწვეული. სპეციალისტთა გამოკვლევამ, რომელშიც 1000-ზე მეტი მოხალისე მონაწილეობდა, აჩვენა, რომ მამაკაცისთვის ყველაზე საშინელი პრობლემა სახლის შეძენის შესაძლებლობის არქონაა. მათ ასევე ძალიან აშინებთ გამელოტება და სამსახურის დაკარგვა. სიპრე არამიმზიდველ ჭალარასა და სიმსუქნეს-თან ასაცირდება. კაცებისთვის პრობლემაა ასევე მარტოობა, პენისიზე გასვლის შესაძლებლობის არქონა და შერყეული ჯანმრთელობა.

სპეციალისტების განცხადებით, ძლიერი სქესის ნარმომად-გენლები მხოლოდ 54 წლის ასაკში გრძნობენ თავს ზრდასარულად. ექსპერტების განცხადებით, დაგვი-ანებული კომფორტის შეგრძნება ძლიერი ფინანსური ზენოლისა და გვიანი მამობის შედეგა. სწორედ 54 წლის შემდეგ ინწყბა ნამდვილი ცხოვრება, რომელიც სამოვნების მიღების საშუალებას იძლევა. სტატისტიკურად, ბავშვების

ვიკინგების კურსები სტუდენტებისთვის

ნორვეგიის ქალაქ სელიურში მდებარე კოლეჯმა ვიკინგების კურსები გახსნა, სადაც სტუდენტებს ხმლის გამოჭედვას, სამკულების დამზადებასა და ჩალის სახურავების გაეთხებას შეასრულავს. როგორც ადგილობრივი პრესა წერს, კურსების გახსნა ქვეყანაში ბოლო დროს ვიკინგების, რაინდებისა და შუასაუკენების თემის პოპულარობამ გამოიწვია. ახალგახსნილ კურსებზე ასევე აჩვენებენ, როგორ მართონ ვიკინგების ხომალდი, გაეცნობიან ასევე კერამიკისა და ხეზე მუშაობის ხელოვნებას. როგორც კოლეჯებს დირექტორი აცხადებს, მათ უკვე უამარავი განაცხადი მიიღეს სწავლის მსურველთაგან.

ა ზ ვ ი ლ ი

ს ტ ა ნ დ ა რ ტ ი

რ თ უ ლ ი

ე პ ს პ ა რ ტ ი

4		3	2
2	6	5	
5	9	7	1
1	4		
9	3	8	
	7	2	
5	8	1	3
	4	8	9
7	3		1

2	6	4		9	8
1		1		6	
7					
3		7	9		1
4		6	2		8
9	2			4	5
					6

5		8		3	
	4			5	7
8	3		7	2	
1	8		8	2	5
				5	9
1	8		4	9	
	6		2	5	3
4				6	7

3		6		8
4		3		6
1	2		4	
7	6		5	7
8	6		4	5
9	7		3	8
5	8		2	9
4	9		1	7
3	7		6	2
2	3		5	4
7	9	1	2	3
5	8	4	6	7
6	7	1	3	9
8	1	5	3	2

ყველაზე უჩვეულო სასტუმროები

ფუფუნება და ეგზოტიკა ის ძირითადი მასასიათებლებია მსოფლიოში ყველაზე უჩვეულო ოტელებისა, რომელთა ყოველწლიური რეიტინგიც გამოიცემა მას როგორც Lonely Planet გამოაქვეყნა. სასში პირველ ადგილზე ინდოეთი მდებარე სასტუმრო კომპლექსი გავიდა. „მხერ გარსხ“ ლუქსის კლასის 9 აპარტამენტისა, თითოეული საკუთარი აუზითა და ბუხრით. მეორე ადგილი ბოსტსანაში მდებარე ოტელმა დაიკვა — ეს ქოხებისგან შემდგარი კომპლექსია, რომელიც მთლიანად თივითა და თიხითა აშენებული ქოხების გარშემო კი ხეებია, რომელთა ნლოვანება 4 ათას წელს აღნევს და ასევე მარილიანი წყაროები. რეიტინგის მეორე ადგილზე ამას მდებარე სასტუმრო Cradle Mountain Lodge-ა, როგორც რეიტინგის ავტორები აცხადებენ, აქ განსაკუთრებული სამყაროა, სადაც სიმდიდრე და ფუფუნება. შემდეგი ტასმანიაზე მდებარე სასტუმრო Cradle Mountain Lodge-ა, როგორც რეიტინგის ავტორები აცხადებენ, აქ განსაკუთრებული სამყაროა, სადაც სიმდიდრე ველურ სამყაროსთან მეზობლობს. სიაში შედიან, აგრეთვე, ხეზე დაკიდებული პატარა სახლებისგან შემდგარი სასტუმრო ვანკუვერში, ოტელი თურქულ კაბაფოკიაში და კლდეში გამოკვეთილი სასტუმრო.

ურლი მესი უნიცაზიერან

მეცნიერები მტკიცებენ, რომ გენიალურობასა და სიგიურეს შორის ძალიან მცირე ზღვარია. შეგვიძლია მტკიცედ განვაცხადოთ, რომ ჩინელი გამომგონებლის გაო ძანგურის ნახელავი ამ თეორიის მტკიცებულება. მამაკაცმა, რომელიც ერთ-ერთ მსხვილ კომპანიაში უნიტაზების პროექტირებითა და ნარმობებით არის დაკავებული, იდეალური გამოსავალი მოძებნა არა-ლიკიდური პროდუქციის გამოყენებასთან დაკავშირებით. ის ტუალეტს ქათქათა თეთრ და სულიად ფუნქციონირებად სასკოლო მერხად აქცევს. ჩასარცხი ავზის სახურავს ისტატი სწორი ზედაპირით ცვლის, დასაჯდომის კი რბილ მასალას აკრავს. ძანგურმ უკვე გადასცა ადგილობრივ სკოლებს „საკუთარი ნარმობების“ ასეთი „ტუალეტის მერხი“. ზოგიერთი კრიტიკოსი მიიჩნევს, რომ გამოგონება ამორტური და არაჰიგიენურია, ავტორი კი აცხადებს, რომ მისი წყალობით, ქვეყანის უნიტზების მარმონებლების მიერ ადგილზე დაიდიო დაგენობით დანუნებულ პროდუქციას ნაგავში აღარ გადაყრინა. თანაც, ყველა ასეთი მერხი-უნიტზების სულიად ახალი და გამოუყნებელია და ჰიგიენური ნორმები დაცულია, — ამბობს გამომგონებელი.

უმდიდრესი აღმარისები მსოფლიო ესოვალი ისტორია

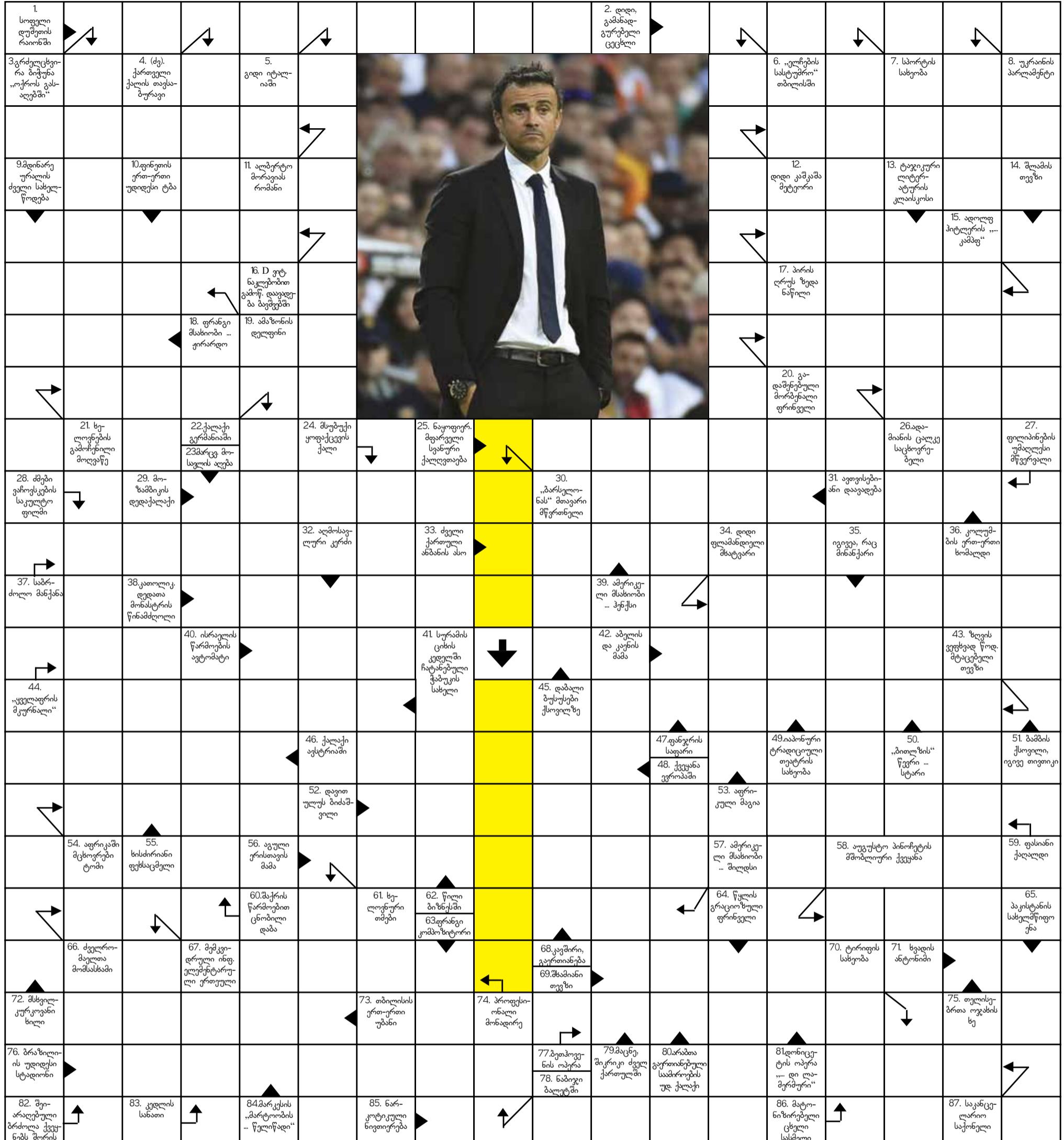
ამერიკულმა ყოველკირეულმა ჟურნალმა Time, მსოფლიოს ყველა დროის ყველაზე მდიდარი და გავლენიანი ადამიანების საშადგინა. გამოცემაში უმდიდრეს ადამიანად შეუა საუკუნეების სახელმწიფო მანასუ მუსა დაასახელა. ამერიკელი სპეციალისტების თქმით, მუსას მმართველობის პერიოდში მისი ქვეყანა ოქროს უდიდესი მნარმობელი იყო, ამიტომაც მისი სიმდიდრის ზუსტი შეფასება ნარმოუდგენელია. რეიტინგის მეორე ადგილზე ამტორნინდა რომის იმპერიის დამარსებელი ოქტავიანე. ეკონომისტების დათვლით, იმპერატორის ქონება დაახლოებით 4,6 ტრილიონი დოლარის ეკვივალენტი იქნებოდა. უმდიდრესი ადამიანების ლიდერები მოხვდა ასევე ჩინელი იმპერატორი შენ-ცუნი, რომელიც მე-11 საუკუნეში ერთ-ერთი ყველაზე მძლავრი სახელმწიფოს მართველი იყო. სიაში მეორე ადგილზეა აკბარ I დიდი, მონღოლების დიდი იმპერიის ფადიშაპი, რომელსაც მსოფლიო წარმოების დაახლოებით მეოთხედი ეკუთვნოდა. მისი მმართველობისას ადგილობრივი ელიტა ევროპელ

არის სტოკატებზე მდიდარი იყო. მეხუთე პოზიციაზე იოსებ სტალინი აღმოჩნდა, რომელიც „მსფლიოს ერთ-ერთ უდიდეს ეკონომიკას აკონტროლებდა“. როგორც გამოცემა აღნიშნავს, იმის მიუხედავად, რომ საბჭოთა კავშირის სიმდიდრე პირადად მას არ ეკუთვნოდა, სტალინს პქნდა შესაძლებლება, ემართა საბჭოთა კავშირიმიური ძლიერება. მეექსე პოზიციაზეა „ყველა დროის ყველაზე მდიდარი ამერიკელი“, კომპანია US Steel-ის მფლობელი ენდრიუ კარნეგი, რომელიც 372 მილიარდი დოლარის ქონებას ფლობდა (2014 წლის კურსით). მეშვიდე ადგილი დაიკავა ამერიკელი კომპანია Standard Oil-ის დამფუძნებელმა ჯონ როკფელერმა. მისი ქონება 1918 წელს 1,5 მილიარდ დოლარად იყო შეფასებული, რაც ახლანდელი კურსით 341 მილიარდი დოლარის ეკვივალენტია. ერთ საფეხურით ქვემოთ მოხვდა რაინდი ალენ „ნიუერი“ რუფუსი. მისი გარდაცვალების მომენტში, 1093 წელს ის 11 ათასი გორგანქა სტერლინგად შეფასებული ქონებს პატრონი იყო, რაც დაახლოებით 194 მილიარდი დოლარია. მეცნიერები პოზიციაზე ყველაზე მდიდარი ადამიანი ცოცხლებში — ბილ გეითს. „ფორბსის“ ბოლო დათვლით, „მაიკროსოფტის“ დამფუძნებლის აქტივების ლირებულება 78,9 მილიარდი დოლარია. მსოფლიო ისტორიაში ყველაზე მდიდარი ადამიანი ადამიანი ცოცხლებში — ბილ გეითს.

ნინა ნორაში გასული სკანდალისა და სეზონის პასუხები

1 2 3 4 5 6	7 8 9 10 11 12
6 2 8 1 5 7 4 3 9	9 5 3 2 4 1 6 8 7
9 4 3 8 2 6 1 7 5	7 2 4 3 6 8 1 9 5
1 7 5 9 4 3 2 8 6	6 1 8 9 7 5 2 4 3
3 6 2 4 1 9 8 5 7	5 9 2 1 8 7 4 3 6
8 5 7 3 6 2 9 4 1	8 4 1 6 3 2 5 7 9
4 1 9 7 8 5 6 2 3	3 7 6 5 9 4 8 2 1
2 3 6 5 9 4 7 1 8	1 8 5 7 2 9 3 6 4
7 9 1 2 3 8 5 6 4	4 3 9 8 1 6 7 5 2
5 8 4 6 7 1 3 9 2	2 6 7 4 5 3 9 1 8
რ თ უ ლ ი	2 3 1 6 1 4 5 6 7
6 5 4 2 3 1 9 8 7	3 6 2 8 5 7 9 1 4
7 3 2 9 8	

აუტიზმის კლონი და დაზღვრა ქაულების

ფრანგი მეცნიერებელი მიერიდნენ დასკვნამდე, რომ ბავშვებში აუტიზმის ძირითადი მიზეზი თავის ტეინში ქლორის მაღალი დონეა. ნეიროფიზიოლოგები აცხადებენ, რომ სწორედ ქლორი უშლის ხელს ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას. თუმცა მავნე ნივთიერების გამოსადევნად შარდმდე სამუალებებს გამოვიყენებათ, სენის სიმპტომები ქვეითდება. ეს მეთოდი უკვე წარმატებით გამოსცადეს ლაბორატორიულ ტესტებზე, უახლოეს პერიოდში ფრანგი სპეციალისტები მის კლინიკურ გამოცდასაც გეგმვავენ და მეთოდის ეფექტურობის გამოსავლენად კვლევაში აუტიზმით დაავადებულ ბავშვებს ჩართავენ.